2023 წელი

პერიოდი

კასპის მუნიციპალიტეტის ნაერთი

ორგანიზაცია

პროგრამული კოდი

მაია ქენქაძე *შემსრულებელი*	*ხელმოწერა*
ვახტანგ მაისურაძე *დირექტორი*	*ხელმოწერა*

დანართი N1

1	ანგარიშვალდებული ერთეული (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	კასპის მუნიციპალიტეტის ნაერთი
2	ანგარიშვალდებული ერთეულის საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	კასპი, კოსტავას ქ. #18; ტელ.599 85 73 48; kenkadzemaia@gmail.c
3	საიდენტიფიკაციო ნომერი (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	
	ორგანიზაციული ფორმა	საბიუჯეტო ორგანიზაცია
	დაფინანსების წყარო	მუნიციპალური ბიუჯეტი
6	ანგარიშგების ტიპი	
7	ანგარიშგების პერიოდულობა	წლიური
8	ანგარიშგების თარიღი და პერიოდი	31.12.2023წ. 01.01.2023 - 31.12.2023
9	ერთეულების მომცველობა (კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემთხვევაში)	1. ა.ა.ი.პ. სკოლამდელი დაწესებულებების ხელშეწყობა - კასპი 2. ა.ა.ი.პ. ბიბლიოთეკებისა და მუზეუმების გაერთიანების ხელშეწყობა - კასპი 3. ა.ა.ი.პ. სპორტის დაწესებულებების გაერთიანების ხელშეწყობა - კასპი 4. ა.ა.ი.პ. კულტურისა და სახელოვნებო სკოლების დაწესებულებების გაერთიანების ხელშეწყობა - კასპი 5. ა.ა.ი.პ. კეთილმოწყობა - კასპი 6. ააიპ სოფლის წყალი - კასპი 7. ა.ა.ი.პ. კასპის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისა და უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფა 8. კასპის მუნიციპალიტეტი - კასპი 9. კასპის მუნიციპალიტეტი
10	ძირითადი საქმიანობების ჩამონათვალი	1. 2. 3. 4. .....
11	საანგარიშგებო ვალუტა	ლარი
12	დამრგვალების დონე	ერთეული

13	ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირ(ებ)ის შესახებ საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
აქტივები				
მოკლევადიანი აქტივები				
001	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	N2	6,209,622.80	5,549,919.42
002	მიმდინარე ინვესტიციები	N2ა	-	-
003	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	N2ა	1,448,736.46	1,317,634.68
004	მატერიალური მარაგები	N3	270,652.80	326,378.38
005	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	N4	143,988.68	243,298.59
006	*სულ მოკლევადიანი აქტივები*		8,073,000.74	7,437,231.07
გრძელვადიანი აქტივები				
007	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	N5	-	-
008	ძირითადი აქტივები	N6	103,223,550.56	85,679,945.86
009	საინვესტიციო ქონება	N7	-	-
010	არამატერიალური აქტივები	N8	50,517.00	50,517.00
011	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები	N9	-	-
012	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები	N10	-	-
013	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	N11	1,595,651.71	228,920.99
014	*სულ გრძელვადიანი აქტივები*		104,869,719.27	85,959,383.85
015	სულ აქტივები		112,942,720.01	93,396,614.92
ვალდებულებები				
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
016	მოკლევადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	N12	-	-
017	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები	N12	272,224.00	272,224.00
018	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა	N13ა	694.89	47,415.95
019	გადასახდელი პროცენტი	N13ა	-	-
020	მიმდინარე ანარიცხები	N13ბ		
021	სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	N13ა	480,958.14	962,984.71
022	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	N13ა	1,951.44	1,951.44
023	სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		755,828.47	1,284,576.10
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
024	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	N12	-	-
025	გრძელვადიანი ნასესხები თანხები	N12	184,533.00	433,831.00
026	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები ფინანსური იჯარით	N10	-	-
027	შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებებით განსაზღვრული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	N9	-	-
028	გრძელვადიანი ანარიცხები	N13ბ		
029	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	N13ა	-	-
030	სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		184,533.00	433,831.00
031	სულ ვალდებულებები		940,361.47	1,718,407.10
წმინდა აქტივები/კაპიტალი				
032	საწესდებო კაპიტალი		-	-
033	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		112,002,358.54	91,678,207.82
034	რეზერვები		-	-
035	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი		112,002,358.54	91,678,207.82
036	სულ ვალდებულებები და წმინდა აქტივები/კაპიტალი		112,942,720.01	93,396,614.92

FALSE
FALSE

1 მითითებულ შენიშვნებში აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა

ხელმძღვანელი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ფინანსური შედეგების ანგარიშგება

სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა1	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებ პერიოდის ბრუნვ
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	სულ
შემოსავლები						
001	საგადასახადო შემოსავლები	N14 ა	20,651,315.68	-	20,651,315.68	17,613,487.
002	სოციალური შენატანები		-	-	-	-
003	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით	N14 გ	2,246,011.17	-	2,246,011.17	1,377,633.
004	შემოსავლები გრანტებით	N14 ბ	13,761,032.78	183,666.00	13,944,698.78	7,604,455.
005	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	N14გ N15ა	342,816.42	35,492.50	378,308.92	192,113
006	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	N14 გ	-	-	-	-
007	შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა პროცენტისა და გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლებისა	N15ა	803,839.21	39,054.00	842,893.21	2,075,930
008	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული მოგება	N15ბ N17ა2	412,499.91	-	412,499.91	1,182,189
009	საპროცენტო შემოსავლები	N15ა	684,657.98	-	684,657.98	476,207
010	გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები	N16	-	-	-	
011	სხვადასხვა შემოსავლები	N18	-	-	-	
012	**სულ შემოსავლები**		**38,902,173.15**	**258,212.50**	**39,160,385.65**	**30,522,018**
ხარჯები						
013	შრომის ანაზღაურება	N17ა	10,304,111.43	37,482.00	10,341,593.43	8,988,692
014	საქონელი და მომსახურება	N17ა	4,010,553.05	8,651.19	4,019,204.24	2,117,146
015	გრანტები	N17ბ	405,850.01	-	405,850.01	255,557
016	სუბსიდიები	N17გ	1,051,352.10	-	1,051,352.10	2,112,796
017	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები	N17ა	518,739.21	75.88	518,815.09	453,257
018	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	N17ა	-	-	-	
019	ცვეთა და ამორტიზაცია	N17ა	913,642.56	3,663.00	917,305.56	2,766,79
020	სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა	N17ა	1,285,983.54	177,099.00	1,463,082.54	1,689,33
021	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი	N15ბ N17ა**	-	-	-	

022	საპროცენტო ხარჯები (ფინანსური ხარჯები)	N17ა	62,467.00	-	62,467.00	89,839
023	გაუფასურების ხარჯები	N16	-	56,564.96	56,564.96	
024	სხვადასხვა ხარჯები	N18	-	-	-	
025	**სულ ხარჯები**		**18,552,698.90**	**283,536.03**	**18,836,234.93**	**18,473,422**
026	**პერიოდის ნამეტი (დეფიციტი)**		**20,349,474.25**	**- 25,323.53**	**20,324,150.72**	**12,048,595**

1 მითითებულ შენიშვნებში აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

2 აისახება გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობა

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება*

სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა **	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან								
001	*შემოსული თანხები*		33,611,531.67	86,900.50	33,698,432.17	27,432,846.09	273,264.56	27,706,11
002	გადასახადები	N19	20,651,315.68	-	20,651,315.68	17,613,487.47	-	17,613,48
003	სოციალური შენატანები		-	-	-	-	-	
004	გრანტები		9,052,042.38	9,979.00	9,062,021.38	7,225,418.39	104,500.00	7,329,91
005	შემოსავლები საკუთრებიდან		1,156,020.53	-	1,156,020.53	903,877.86	-	903,87
006	მშ პროცენტი		684,657.98	-	684,657.98	476,207.63	-	476,20
007	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		199,132.88	37,429.00	236,561.88	229,727.17	138,583.56	368,31
008	სანქციები, საურავები და ჯარიმები		2,246,011.17	-	2,246,011.17	1,380,633.44	-	1,380,63
009	სხვა შემოსავლები		307,009.03	39,492.50	346,501.53	79,581.76	30,181.00	109,76
010	დროებით გაურკვეველი თანხები		-	-	-	120.00	-	12
011	*გასული თანხები*		17,456,557.18	48,274.07	17,504,831.25	14,864,819.27	214,005.91	15,078,82
012	თანამშრომლების შრომის ანაზღაურება		2,593,632.95	39,857.00	2,633,489.95	2,272,246.97	163,154.70	2,435,40
013	მომწოდებლებისათვის გადახდილი თანხები საქონლისა და მომსახურებისათვის		2,493,067.98	8,341.19	2,501,409.17	2,029,457.56	46,694.70	2,076,15
014	გრანტები და სუბსიდიები		10,499,433.55	-	10,499,433.55	8,832,234.64	-	8,832,23
015	სოციალური დახმარება		1,283,916.49	-	1,283,916.49	1,183,429.66	-	1,183,42
016	გადახდილი პროცენტი		62,467.00	-	62,467.00	89,839.00	-	89,83
017	სხვა ხარჯები (გაცემები, გასვლები)		524,039.21	75.88	524,115.09	457,611.44	4,156.51	461,76
018	**წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან**	N20	16,154,974.49	38,626.43	16,193,600.92	12,568,026.82	59,258.65	12,627,28
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან								
019	ძირითადი აქტივების შესყიდვა		15,690,439.45	9,760.00	15,700,199.45	12,361,624.19	62,580.00	12,424,20
020	არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		-	-	-	-	-	
021	სხვა გრძელვადიანი აქტივების შესყიდვა		-	-	-	-	-	
022	ინვესტიციების (წილების) შესყიდვა		-	-	-	-	-	
023	ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		-	-	-	-	-	
024	გაცემული სესხები		-	-	-	-	-	
025	სხვა გრძევადიანი ფინანური აქტივების ზრდა		-	-	-	-	-	
026	ძირითადი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		415,599.91	-	415,599.91	1,182,189.97	-	1,182,1
027	არამატერიალური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	
028	სხვა გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	
029	ინვესტიციების (წილების) გაყიდვიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	
030	ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა		-	-	-	-	-	
031	ფინანსური იჯარიდან მიღებული ძირითადი თანხები		-	-	-	-	-	
032	სესხების დაფარვიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	
033	სხვა გრძევადიანი ფინანური აქტივების კლება		-	-	-	229,402.00	-	229,4
034	**წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან**		- 15,274,839.54	- 9,760.00	- 15,284,599.54	- 10,950,032.22	- 62,580.00	- 11,012,6
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან								
034	მთავრობის მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	

035	მთავრობის ობლიგაციების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	
036	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	
037	სხვა ნასესხები თანხებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	
038	ოთხლუკადიანი სამთავრობო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (დაფარვა)		-	-	-	-	-	
039	სამთავრობო ობლიგაციების გამოსყიდვა (დაფარვა)		-	-	-	-	-	
040	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (დაფარვა)		-	-	-	-	-	
041	ფინანსური იჯარის ძირითადი თანხის გადახდა (დაფარვა)		-	-	-	-	-	
042	სხვა ნასესხები თანხების გადახდა (დაფარვა)		249,298.00	-	249,298.00	-	-	
043	**ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით**		-	-	-	-	-	
044	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ხაზინაში		-	-	-	-	-	
045	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ბანკში		-	-	-	-	-	
046	დაბრუნების სარეზერვო ქვეანგარიში		-	-	-	-	-	
047	**წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან**		- 249,298.00	-	- 249,298.00	-	-	
048	**ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)**		630,836.95	28,866.43	659,703.38	1,617,994.60	- 3,321.35	1,614,67
049	**ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში, მათ შორის**		5,544,039.00	5,880.42	5,549,919.42	4,384,848.40	9,201.77	4,394,05
050	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები		5,544,039.00	5,880.42	5,549,919.42	4,384,848.40	9,201.77	4,394,05
051	ხაზინის სავალუტო ანგარიში		-	-	-	-	-	
052	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები		-	-	-	-	-	
053	**კურსთა სხვაობით მიღებული მოგება (ზარალი)**		-	-	-	-	-	
054	**ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს, მათ შორის**		6,174,875.95	34,746.85	6,209,622.80	5,544,039.00	5,880.42	5,549,91
055	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები		6,174,875.95	34,746.85	6,209,622.80	5,544,039.00	5,880.42	5,549,91
056	ხაზინის სავალუტო ანგარიში		-	-	-	-	-	
057	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები		-	-	-	-	-	

** მითითებულ შენიშვნებში აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფ

ხელმოწერა

ბუღალტერი:
შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი
(ასეთის არსებობის შემთხვევაში):
ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ ანგარიშგება

ფორმა #4

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა1	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		რეზერვები	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
				საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები		
001	საწყისი ნაშთი		-	91,484,905.78	258,866.37	-	91,743,772.15
002	სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	N1	-	-	-	-	-
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	N1	-	- 9,220.52	- 56,343.81	-	- 65,564.33
004	კორექტირებები ერთჯერადი გადაფასების შედეგად	N1	-	-	-	-	-
005	კორექტირებები კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	N1	-	-	-	-	-
006	**გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი**		-	91,475,685.26	202,522.56	-	91,678,207.82
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება							
007	კაპიტალში შენატანები		-	-	-	-	-
008	კაპიტალის ამოღება		-	-	-	-	-
009	რეზერვების ზრდა/კლება	N5	-	-	-	-	-
010	პერიოდის ნამეტი/დეფიციტი		-	20,349,474.25	- 25,323.53	-	20,324,150.72
011	მესაკუთრეებისათვის გასანაწილებელი თანხები		-	-	-	-	-
012	**საბოლოო ნაშთი**		-	111,825,159.51	177,199.03	-	112,002,358.54

წინა საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		რეზერვები	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
				საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები		
001	საწყისი ნაშთი		-	79,440,804.79	1,243,529.85	-	80,684,334.6
002	სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	N1	-	-	-	-	-
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	N1	-	- 18,217.14	- 970,940.92	-	- 989,158.0
004	კორექტირებები ერთჯერადი გადაფასების შედეგად	N1	-	-	-	-	-
005	კორექტირებები კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	N1	-	-	-	-	-
006	**გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი**		-	79,422,587.65	272,588.93	-	79,695,176.5
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება							
007	კაპიტალში შენატანები		-	-	-	-	-
008	კაპიტალის ამოღება		-	-	-	-	-
009	რეზერვების ზრდა/კლება	N5	-	-	-	-	-

010	პერიოდის ნამეტი/დეფიციტი		-	12,062,318.13	- 13,722.56	-	12,048,595.57
011	მესაკუთრეებისათვის გასანაწილებელი თანხები		-	-	-	-	-
012	საბოლოო ნაშთი		-	91,484,905.78	258,866.37	-	91,743,772.15

1 მითითებულ შენიშვნაში აისახება წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა

ბუღალტერი:
შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):
ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა *	დამტკიცებული ბიუჯეტი (საწყისი)	დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბოლოო)	ბიუჯეტის შესრულება	შესრულება (%)
ბიუჯეტის შემოსულობები						
001	გადასახადები		20,564,000.00	20,564,000.00	20,651,315.68	100.4
002	გრანტები		9,017,200.00	9,017,200.00	9,052,042.38	100.3
003	სხვა შემოსავლები		3,241,300.00	3,241,300.00	3,908,173.61	120.5
004	არაფინანსური აქტივების კლება		500,000.00	500,000.00	415,599.91	83.1
005	ფინანსური აქტივების კლება		5,353,500.00	5,353,500.00	-	-
006	ვალდებულებების ზრდა		-	-	-	-
007	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები		38,676,000.00	38,676,000.00	34,027,131.58	87.9
ბიუჯეტის გადასახდელები						
008	შრომის ანაზღაურება		2,644,700.00	2,644,700.00	2,593,632.95	98.0
009	საქონელი და მომსახურება		3,037,522.84	3,037,522.84	2,493,067.98	82.0
010	პროცენტი		83,480.00	83,480.00	62,467.00	74.8
011	სუბსიდიები		10,577,167.00	10,577,167.00	10,301,925.55	97.4
012	გრანტები		197,600.00	197,600.00	197,508.00	99.9
013	სოციალური დახმარება		1,396,246.00	1,396,246.00	1,283,916.49	91.9
014	სხვა ხარჯები		669,724.71	669,724.71	524,039.21	78.2
015	არაფინანსური აქტივების ზრდა		19,887,349.91	19,887,349.91	15,690,439.45	78.9
016	ფინანსური აქტივების ზრდა		-	-	-	-
017	ვალდებულებების კლება		255,840.00	255,840.00	249,298.00	97.4
018	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები		38,749,630.46	38,749,630.46	33,396,294.63	86.1
019	ბიუჯეტის ნაშთი	N21			6,174,875.95	

* მითითებულ შენიშვნაში აისახება ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნები

შენიშვნა N1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

1	ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები	
2	ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები	
3	სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რეტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები	
4	წინა პერიოდე(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები	
5	წინა პერიოდე(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში	
6	არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა	
7	ერთჯერადი გადაფასების შედეგად კაპიტალის კორექტირებების აღწერილობები, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან ერთად	
8	კაპიტალის სხვა კორექტირებების (ერთეულთა გაერთიანების და ა.შ შედეგად) აღწერილობები, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან ერთად	

შენიშვნა N2 ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ ფულადი სახსრების და ექვივალენტების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში			
010	**ხაზინის ერთიანი ანგარიში, მათ შორის**	6,209,622.80	5,549,919.42
020	**სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში**	-	-
030	სახელმწიფო ბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
040	სახელმწიფო ბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
050	**ავტონომიური რესპუბლიკების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში**	-	-
060	ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
070	ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
080	**მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში**	6,207,671.36	5,547,967.98
090	მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	6,172,924.51	5,542,087.56
100	მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	34,746.85	5,880.42
110	დეპოზიტები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	1,951.44	1,951.44
120	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
130	**ფულადი სახსრები სალაროში ეროვნულ ვალუტაში 1**	-	-
140	**კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში 1**	-	-
150	**სულ ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში**	6,209,622.80	5,549,919.42
ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში			
160	**ხაზინის ანგარიშები უცხოურ ვალუტაში**	-	-
170	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-
180	დეპოზიტები ხაზინაში უცხოურ ვალუტაში	-	-
190	**ფულადი სახსრები სალაროში უცხოურ ვალუტაში 1**	-	-

200	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები უცხოურ ვალუტაში1	-	-
210	სულ ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში	-	-
ფულადი სახსრების ეკვივალენტები			
220	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
230	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
240	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
250	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
260	სულ ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	-	-
270	სულ ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები	6,209,622.80	5,549,919.42

1 აისახება ორგანიზაციების ანგარიშგებებში ფულად სახსრებად ასახული თანხები

შენიშვნა N2ა მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები

საღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) მიმდინარე ინვესტიციები განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის და წინა საანგარიშგებო პერიოდის ანგარიშგების თარიღის მდგომარეობით

ბ)

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
		მთლიანი საბალანსო ღირებულება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხები	საბალანსო ღირებულება	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	აკუმულირებული გაუფასურებისზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხები	საბალანსო ღირებულება
მიმდინარე ინვესტიციები							
010	მოკლევადიანი სესხები	-	-	-	-	-	-
020	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-	-
030	ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-	-	-	-	-
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-	-
060	სულ მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები							
070	სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
080	ხაზინის მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
090	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
100	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
110	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
120	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
130	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
140	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
150	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
160	საბიუჯეტო ორგანიზაციების სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ	-	-	-	-	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
180	საშემოსავლო გადასახადი	-	-	-	-	-	-
190	მოგების გადასახადი	-	-	-	-	-	-
200	ქონების გადასახადი	-	-	-	-	-	-
210	დღგ	-	-	-	-	-	-
220	სააქციზო გადასახადი	-	-	-	-	-	-
230	იმპორტის გადასახადი	-	-	-	-	-	-
240	სხვა გადასახადები	-	-	-	-	-	-
250	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საპენსიო სქემაში	-	-	-	-	-	-
260	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით და ჯარიმებით	-	-	-	-	-	-
270	მისაღები დივიდენდები	-	-	-	-	-	-
280	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	1,422,214.46	-	1,422,214.46	1,291,245.68	-	1,291,245.68
290	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ	133.00	-	133.00	-	-	-
300	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასვლით (გაყიდვით)	-	-	-	-	-	-
310	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	26,389.00	-	26,389.00	26,389.00	-	26,389.00

320	მ. შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები არაგაცვლითი ოპერაციებთან დაკავ	-	-	-	-	-	-
330	სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები	1,448,736.46	-	1,448,736.46	1,317,634.68	-	1,317,634.68

სტრიქონის კოდი	დასახელება	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
		საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	ზრდა	კლება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
მიმდინარე ინვესტიციები						
010	მოკლევადიანი სესხები	-	-	-	-	-
020	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-
030	ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-	-	-	-
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-
060	სულ მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები						
070	სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	10,659,693.10	10,659,693.10	-
080	ხაზინის მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-
090	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ	-	-	10,659,693.10	10,659,693.10	-
100	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, საბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	10,659,693.10	10,659,693.10	-
110	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ მიზნობრივი დაფინანსებით და გრანტებით ეროვნულ	-	-	-	-	-
120	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, არასაბიუჯეტო (საკუთარი) სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში					-
130	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, საბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-
140	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ მიზნობრივი დაფინანსებით და გრანტებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-
150	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, არასაბიუჯეტო (საკუთარი) სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-
160	საბიუჯეტო ორგანიზაციების სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ	-	-	-	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-
180	საშემოსავლო გადასახადი	-	-	-	-	-
190	მოგების გადასახადი	-	-	-	-	-
200	ქონების გადასახადი	-	-	-	-	-
210	დღგ	-	-	-	-	-
220	საქციზო გადასახადი	-	-	-	-	-
230	იმპორტის გადასახადი	-	-	-	-	-
240	სხვა გადასახადები	-	-	-	-	-
250	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საპენსიო სქემაში	-	-	-	-	-
260	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით და ჯარიმებით	-	-	795,444.10	795,444.10	-
270	მისაღები დივიდენდები	-	-	-	-	-

280	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	1,347,806.25	1,291,245.68	182,470.78	51,502.00	1,422,214.46
290	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ	-	-	19,740.00	19,607.00	133.00
300	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასვლით (გაყიდვით)	-	-	4,030.00	4,030.00	-
310	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	3,037.00	26,389.00	531,562.41	531,562.41	26,389.00
320	მ.შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშ	-	-	35,492.50	35,492.50	-
330	სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები	1,350,843.25	1,317,634.68	12,228,432.89	12,097,331.11	1,448,736.46

სტრიქონის კოდი	დასახელება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხები					
		საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის გაუფასურების ხარჯი/საეჭვო და უიმედო მოთხოვნების ხარჯი	უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავალი	აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის სახოლოო ნაშთი
მიმდინარე ინვესტიციები							
010	მოკლევადიანი სესხები	-	-	-	-	-	-
020	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-	-
030	ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-	-	-	-	-
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-	-
060	სულ მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები							
070	სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
080	ხაზინის მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
090	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ	-	-	-	-	-	-
100	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, საბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-
110	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ მიზნობრივი დაფინანსებით და გრანტებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-
120	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, არასაბიუჯეტო (საკუთარი) სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-
130	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, საბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-
140	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ მიზნობრივი დაფინანსებით და გრანტებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-
150	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, არასაბიუჯეტო (საკუთარი) სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-
160	საბიუჯეტო ორგანიზაციების სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ	-	-	-	-	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
180	საშემოსავლო გადასახადი	-	-	-	-	-	-
190	მოგების გადასახადი	-	-	-	-	-	-
200	ქონების გადასახადი	-	-	-	-	-	-
210	დღგ	-	-	-	-	-	-
220	საქციზო გადასახადი	-	-	-	-	-	-
230	იმპორტის გადასახადი	-	-	-	-	-	-
240	სხვა გადასახადები	-	-	-	-	-	-
250	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საპენსიო სქემაში	-	-	-	-	-	-

260	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით და ჯარიმებით	-	-	-	-	-	-
270	მისაღები დივიდენდები	-	-	-	-	-	-
280	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
290	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ	-	-	-	-	-	-
300	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასვლით (გაყიდვით)	-	-	-	-	-	-
310	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-
320	მ. შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები არაგაცვლითი ოპერაციებთან დაკავ	-	-	-	-	-	-
330	სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-

შენიშვნა N3 მატერიალური მარაგები

საანგარიშგებო პოლიტიკები:

ა) საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მდგომარეობით, მატერიალური მარაგების აღიარება ხდება:

მოგებიანობისა და მიმდინარე ჩანაცვლების ღირებულების შორის უმცირესი თანხით - უსასყიდლოდ ან ნომინალური ღირებულებით გასანაწილებელი მარაგების ან უსასყიდლოდ ან ნომინალური ღირებულებით გასანაწილებელი საქონლის წარმოების პროცესში გამოსაყენებელი მარაგების შემთხვევაში;

მოგებიანობისა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულების შორის უმცირესი თანხით.

ბ) ერთეულოვანი მატერიალური მარაგების თვითღირებულებები მატერიალური მარაგების შემდეგი ჯგუფებისათვის:
განისაზღვრება:
მირებული შემოსული პირველი გადის (FIFO) ფორმულით (მოუთითეთ
შესაბამისი ჯგუფები):

მსგავალი შეწონილი თვითღირებულების ფორმულით (მოუთითეთ
შესაბამისი ჯგუფები):

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
		თვითღირებულება	აკუმულირებული ღირებულების შემცირება	საბალანსო ღირებულება	თვითღირებულება	აკუმულირებული ღირებულების შემცირება	საბალანსო ღირებულებ
010	ნედლეული და მასალები	-	-	-	-	-	-
020	სხვა მასალები და მარაგები	270,652.80	-	270,652.80	326,378.38	-	326,378.38
030	მეორეფასიანი აქტივები	0.00	-	0.00	310.00	-	310.00
040	.....**	-	-	-	-	-	-
050	.....**	-	-	-	-	-	-
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მა	270,652.80	-	270,652.80	326,068.38	-	326,068.38
070	.....**	-	-	-	-	-	-
080	.....**	-	-	-	-	-	-
090	დაუმთავრებელი წარმოება	-	-	-	-	-	-
100	მზა პროდუქცია	-	-	-	-	-	-
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი	-	-	-	-	-	-
120	სამშენებლო მატერიალური მარაგები	-	-	-	-	-	-
130	სულ	270,652.80	-	270,652.80	326,378.38	-	326,378.38

სტრიქონის კოდი	მატერიალური მარაგების ღირებულება 1	ნაშთი წლის დასაწყისისათვის	საანგარიშგებო პერიოდის გაფასურებულები სრული ნაშთი	მიღება							გასვლა								
				შესყიდული წინა წლების ფასებზის შემცირებით	შესყიდული მიმდინარე პერიოდის	გრანტებით	შემოსავლები გარე ტრანსფერებიდან, რომლებიც ჯერ ჯერობით არ აღესრულებულა	დანაკლისის ათვისებით	სხვადასხვა შემოსავლებით***	სულ მიღებები	საქონელი და მომსახურებით	ხელფასებით	გრანტებით	ნაფიცული ქონე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვებან არ არის	სოციალური დახმარებებით	დანაკლისით	საკუთარი ძალებით კაპიტალის შექმნით	სხვადასხვა ხარჯებით****	სულ გასვლები	
010	ნედლეული და მასალები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	სხვა მასალები და მარაგები	426,110.76	326,378.38	-	166,227.01	173,687.00	-	-	-	1,465,144.13	1,615,561.56	11,558.20	-	-	177,099.00	-	-	-	56,564.96	-
030	მეორეფასიანი აქტივები	52,847.00	310.00	-	28,387.70	-	-	-	-	141,333.35	168,675.05	1,356.00	-	-	-	-	-	-	-	-
040	.....**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
050	.....**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მა	373,263.76	326,068.38	-	137,839.31	173,687.00	-	-	-	1,323,810.78	1,446,886.51	10,202.20	-	-	177,099.00	-	-	-	56,564.96	-
070	.....**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
080	.....**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	დაუმთავრებელი წარმოება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	მზა პროდუქცია	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სამშენებლო მატერიალური მარაგები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	სულ	426,110.76	326,378.38	-	166,227.01	173,687.00	-	-	-	1,465,144.13	1,615,561.56	11,558.20	-	-	177,099.00	-	-	-	56,564.96	-

1იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხა

2.აისახება მოცულობითი, რაოდენობრივი ცვლილებებით წარმოქმნილი შემოსავლები და ხარჯები, რაც შეეხება ღირებულებით ცვლილებას რომელიც გამოწვეულია ერთეულადი შეფასებით,/გადაფასებით, იგი აისახება როგორც კაპიტალის კორექტირება „წმინდა აქტივების/კაპტალის ცვლილებების" ანგარიშგებაში

3 აისახება ზრდა/შემცირება კაპიტალში შენაბანებით, სხვა ერთეულებში ინვესტიციებით, აქტივების რეკლასიფიკაციით, ხარტერით და ა.შ

4.აისახება ორგანიზაციის სპეციფიკის შესაბამისად მხგავსი ბუნების და გამოყენების მატერიალური მარაგები უეკუფების მიხედვით (ასევი

სტრიქონის კოდი	დასახელება	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება							
		საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის ღირებულების შემცირების ხარჯები 5	წლის ღირებულების შემცირების უკუგატარებით შემოსავალი 5	გასვლისას ანულირებული	მიღებული აკუმულირებული ღირებულების შემცირება	აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	ნედლეული და მასალები		-	-	-	-	-	-	-
020	სხვა მასალები და მარაგები	-	-	56,564.96	-	56,564.96	-	-	-
030	მცირეფასიანი აქტივები		-	-	-	-	-	-	-
040	.....**	-	-	-	-	-	-	-	-
050	.....**	-	-	-	-	-	-	-	-
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მა	-	-	56,564.96	-	56,564.96	-	-	-
070	.....**	-	-	-	-	-	-	-	-
080	.....**	-	-	-	-	-	-	-	-
090	დაუმთავრებელი წარმოება		-	-	-	-	-	-	-
100	მზა პროდუქცია	-	-	-	-	-	-	-	-
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი	-	-	-	-	-	-	-	-
120	საშუალო მატერიალური მარაგები	-	-	-	-	-	-	-	-
130	სულ	-	-	56,564.96	-	56,564.96	-	-	-

*** განმარტეთ გაუფასურების ზარალის ან გაუფასურების ზარალის უკუგატარების მიზეზები

შენიშვნა N4 სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები1

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივების აღრიცხვისათვის გამოყენებული

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
		მთლიანი საბალანსო ღირებულება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი	საბალ ღირებ
სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები							
010	**წინასწარი გადახდები**	143,988.68	-	143,988.68	243,298.59	-	24
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის	10,306.00	-	10,306.00	3,838.00	-	
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებისათვის	132,683.08	-	132,683.08	238,460.99	-	2
040	წინასწარი გადახდები გადასახდელებით	999.60	-	999.60	999.60	-	
050	**მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაცემით**	-	-	-	-	-	
060	**ბარტერული ოპერაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები**	-	-	-	-	-	
070	**მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით**	-	-	-	-	-	
080	**მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით**	-	-	-	-	-	
090	**სულ**	143,988.68	-	143,988.68	243,298.59	-	2

1 აისახება 1-15-0000 ანგარიშებზე არსებული არაფულადი მოთხოვნები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
		საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	ზრდა	კლება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები						
010	**წინასწარი გადახდები**	302,534.99	243,298.59	1,313,379.13	1,412,689.04	143,988.68
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის	3,838.00	3,838.00	25,853.54	19,385.54	10,306.00
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებისათვის	238,460.99	238,460.99	977,465.22	1,083,243.13	132,683.08
040	წინასწარი გადახდები გადასახდელებით	60,236.00	999.60	310,060.37	310,060.37	999.60
050	**მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაცემით**	-	-	-	-	-
060	**ბარტერული ოპერაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები**	-	-	-	-	-

070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაგაცვლითი ოპერაციებთან დაკავშირებით	-	-	-	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით	-	-	-	-	-
090	სულ	302,534.99	243,298.59	1,313,379.13	1,412,689.04	143,988.68

სტრიქონის კოდი	დასახელება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხები					
		საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის გაუფასურების ხარჯი/ხარჯი	უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავალი	აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	საანგარ პერიო საბოლო
სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები							
010	წინასწარი გადახდები	-	-	-	-	-	
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის	-	-	-	-	-	
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებისათვის	-	-	-	-	-	
040	წინასწარი გადახდები გადასახდელებით	-	-	-	-	-	
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაგებით	-	-	-	-	-	
060	ბარტერული ოპერაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	-	-	-	-	-	
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაგაცვლითი ოპერაციებთან დაკავშირებით	-	-	-	-	-	
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით	-	-	-	-	-	
090	სულ	-	-	-	-	-	

შენიშვნა N5 გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) გრძელვადიანი კრედიტებისა და სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებადი
ბ) წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები თვითღირებულებით ფასდება, თუ ინვესტიციები არ ხორციელდება კონტროლირებულ ერთეულებში, მეკავშირე ერთეულებსა თუ ერთობლივ საქმიანობებში. ასეთ შემთხვევებში, მათი შეფასება კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით ხდება.
გ) ფინანსური იჯარიდან მისაღები გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანების აღიარება იჯარით გაცემული ქონების რეალურ (სამართლიან) ღირებულებასა და იჯარის ხელშერულების დაწყებისას განსაზღვრული იჯარის მინიმალური შენატანების ამჟამინდელ ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით ხდება.

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
		მთლიანი ნაშთი	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნის	საბალანსო ღირებულება	მთლიანი ნაშთი	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნის ანარიცხი	საბალანსო ღირებულება
გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები							
010	გრძელვადიანი კრედიტები და სესხები	-	-	-	-	-	-
020	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში 1	-	-	-	-	-	-
030	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-
040	სხვა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები და არაფულადი მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-
050	მ. შ ფინანსური იჯარიდან გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
060	**სულ გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები**	-	-	-	-	-	-

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	ზრდა					კლება					საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
				მიმდინარე პერიოდის მეტწილი	კურსთაშორის სხვაობით	რევალუაციებით	კაპიტალ-მეთოდით	სხვა ზრდით	მიმდინარე პერიოდის დაფარვით	კურსთაშორის სხვაობით	რევალუაციებით	კაპიტალ-მეთოდით	სხვა კლებით *	
გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები														
010	გრძელვადიანი კრედიტები და სესხები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	სხვა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები და არაფულადი მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
050	მ. შ ფინანსური იჯარიდან გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	**სულ გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		დაგროვილი გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული	წლის ღირებულების შემცირები	წლის გაუფასურების უკუგატარი	აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო
გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები							
010	გრძელვადიანი კრედიტები და სესხები	-	-	-	-	-	-
020	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	-	-	-	-	-	-
030	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-
040	სხვა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები და არაფულადი მოთხოვნები		-	-	-	-	-
050	მ. შ ფინანსური იჯარიდან გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
060	**სულ გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები**	-	-	-	-	-	-

1 განმარტები ღირებულების შემცირების ან ღირებულების შემცირების უკუგატარების მიზეზები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობ	წინა საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობ
010	გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანება ფინანსური იჯარიდან	-	-
020	სულ მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ იჯარაში	-	-
030	ფინანსური იჯარის მინიმალური შენატანების ამჟამინდელი ღირებულება	-	-
040	გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	-	-

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობ	ზრდა/კლება ნამატში და დეფიციტში ასახვით (+/-)	ზრდა/კლება რეზერვებში ასახვით (+/-)	წინა საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობ
010	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	-	-	-	-
020	ინვესტიციები სახელმწიფო კომერციულ საწარმოებში	-	-	-	-
030	ინვესტიციები მეკავშირე ერთეულებსა და ერთობლივ საქმიანობებში	-	-	-	-

შენიშვნა N6 ძირითადი აქტივები

საღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) ფინანსურ ანგარიშგებაში ძირითადი აქტივების შეფასება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით ხდება.

ბ) ძირითად აქტივებს ცვლის წრფივი მეთოდის გამოყენებით დაერიცხება.

გ) ცვლების დარიცხვისათვის სასარგებლო მომსახურების მინიმალური ვადები განისაზღვრება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციით „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვლების/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ"

	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		ღირებულება1	დაგროვილი ცვლა	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება 1	დაგროვილი ცვლა	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება
010	შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად	104,979,419.26	5,749,377.44	-	99,230,041.82	88,062,109.59	4,950,048.08	-	83,112,061.51
020	საცხოვრებელი სახლები	118,123.00	3,800.21	-	114,322.79	118,123.00	2,836.76	-	115,286.24
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები	15,250,773.12	418,158.05	-	14,832,615.07	14,834,133.11	359,442.84	-	14,474,690.27
040	სხვა ნაგებობები	89,360,418.14	5,327,419.18	-	84,032,998.96	72,861,268.48	4,587,768.48	-	68,273,500.00
050	მიწის გაუმჯობესება	-	-	-	-	-	-	-	-
060	მიწა	250,105.00	-	-	250,105.00	248,585.00	-	-	248,585.00
070	მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	4,394,018.76	422,188.02	-	3,971,830.74	2,850,418.17	304,211.82	-	2,546,206.35
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა	1,666,315.67	126,422.52	-	1,539,893.15	1,021,972.70	117,037.97	-	904,934.73
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა	2,727,703.09	295,765.50	-	2,431,937.59	1,828,445.47	187,173.85	-	1,641,271.62
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, საკელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, აპარატ	1,677,891.60	169,936.10	-	1,507,955.50	1,136,026.06	120,472.12	-	1,015,553.94
110	სხვა მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	1,049,811.49	125,829.40	-	923,982.09	692,419.41	66,701.73	-	625,717.68
120	სამზეგრო ნარჩენის სისტემები	-	-	-	-	-	-	-	-
130	კულტივირებული მცენარეები და ცხოველები	21,678.00	-	-	21,678.00	21,678.00	-	-	21,678.00
140	სულ	109,395,116.02	6,171,565.46	-	103,223,550.56	90,934,205.76	5,254,259.90	-	85,679,945.86

სტრიქონის კოდი	ძირითადი აქტივების ღირებულება 1	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის საწყისი ნაშთი	მიღება									გასვლა						საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
				წინა საანგარიშგებო პერიოდების აღებულების შეტანილი	მიმდინარე პერიოდის შეძენილი	კაპიტალი გაუფასურებულია	გრანტები	ტრანსფერები და სხვა კოალიციებიდან ლი ნაშთები	ფასდაკლების ადგილები	სხვადასხვა შემოსავლებიან2	სხვა მოგებებიან 3	გაყიდული	გრანტები	ტრანსფერები და სხვა კოალიციებიდან ლი ნაშთები	ფასდაკლებები	სხვადასხვა ხარჯებიან2	სხვა გასავლებიან 3	
010	შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად	88,062,109.59	88,062,109.59	238,460.99	12,710,604.72	-	4,176,585.97	-	-	-	-	-	208,342.01	-	-	-	-	104,979,419.26
020	საცხოვრებელი სახლები	118,123.00	118,123.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	118,123.00
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები	14,834,133.11	14,834,133.11	117,166.00	507,816.02	-	-	-	-	-	-	-	208,342.01	-	-	-	-	15,250,773.12
040	სხვა ნაგებობები	72,861,268.48	72,861,268.48	121,294.99	12,201,268.70	-	4,176,585.97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89,360,418.14
050	მიწის გაუმჯობესება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	მიწა	248,585.00	248,585.00	-	1,520.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	250,105.00
070	მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	2,850,418.17	2,850,418.17	-	1,460,515.34	-	50,377.86	32,707.39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,394,018.76
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა	1,021,972.70	1,021,972.70	-	624,076.00	-	20,266.97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,666,315.67
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა	1,828,445.47	1,828,445.47	-	836,439.34	-	30,110.89	32,707.39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,727,703.09
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, საკელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, აპარატ	1,136,026.06	1,136,026.06	-	481,715.25	-	30,110.89	30,039.39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,677,891.60
110	სხვა მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	692,419.41	692,419.41	-	354,724.08	-	-	2,668.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,049,811.49
120	სამზეგრო ნარჩენის სისტემები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	კულტივირებული მცენარეები და ცხოველები	21,678.00	21,678.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21,678.00
140	სულ	90,934,205.76	90,934,205.76	238,460.99	14,171,120.06	-	4,226,963.83	32,707.39	-	-	-	-	208,342.01	-	-	-	-	109,395,116.02

1 იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების გამსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხა

2 აისახება მოგებლიანობით, რაოდენობრივი ცვლილებებით წარმოქმნილი შემოსავლები და ხარჯები, რაც შეეხება ღირებულებით ცვლილებას, რომელიც გამოწვეულია ერთეულური შეფასებით, იგი აისახებ

3 აისახება ზრდა/შემცირება კაპიტალში შენატანებით, სხვა ერთეულებში ინვესტიციებით, აქტივების რეკლასიფიკაციით, ბარტერით და ა.შ.

		ძირითადი აქტივების დაგროვილი ცვლა	ძირითადი აქტივების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის ცვლის ხარჯი	გასვლისას აუღლირებული	მიღებული დაგროვილი ცვლა	აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი	წლის გუფვასუ რების ხარჯი 4	წლის გუფვასუ რების ხარჯის უცვლა-ბა რეფთა შემთავა ლი 4	გასვლისას აღელარებული	მიღებული დაგროვილი გუფვასურეგ ბა	აქტივ ების რეკლ ასიფი ცირებ ა (+/-)	საანგარ იშგებო პერიოდ ის საბოლო ოს ნაშთი
010	შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად	4,950,048.08	4,950,048.08	799,329.36	-	-	-	5,749,377.44	-	-	-	-	-	-	-	-
020	საცხოვრებელი სახლები	2,836.76	2,836.76	963.45	-	-	-	3,800.21	-	-	-	-	-	-	-	-
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები	359,442.84	359,442.84	58,715.21	-	-	-	418,158.05	-	-	-	-	-	-	-	-
040	სხვა ნაგებობები	4,587,768.48	4,587,768.48	739,650.70	-	-	-	5,327,419.18	-	-	-	-	-	-	-	-
050	მიწის გაუმჯობესება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	მიწა	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	304,211.82	304,211.82	117,976.20	-	-	-	422,188.02	-	-	-	-	-	-	-	-
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა	117,037.97	117,037.97	9,384.55	-	-	-	126,422.52	-	-	-	-	-	-	-	-
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა	187,173.85	187,173.85	108,591.65	-	-	-	295,765.50	-	-	-	-	-	-	-	-
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, აგვეკ	120,472.12	120,472.12	49,463.98	-	-	-	169,936.10	-	-	-	-	-	-	-	-
110	სხვა მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	66,701.73	66,701.73	59,127.67	-	-	-	125,829.40	-	-	-	-	-	-	-	-
120	საშეკერო იარაღის სისტემები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	კულტივირებული მცენარეები და ცხოველები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
140	სულ	5,254,259.90	5,254,259.90	917,305.56	-	-	-	6,171,565.46	-	-	-	-	-	-	-	-

4 განმარტები გუფვასურების ხარჯის ან გუფვასურების ხარჯის უკუგატარების მიზეზები

შენიშვნა N7 საინვესტიციო ქონება

საღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) ფინანსურ ანგარიშგებაში საინვესტიციო ქონების შეფასება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით ხდება.
ბ) საინვესტიციო ქონებას ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით დაერიცხება.
გ) ცვეთის დარიცხვისათვის სასარგებლო მომსახურების მინიმალური ვადები განისაზღვრება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციით „სახელმწიფო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის სულადგენილი აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ".

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის სახელოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის სახელოო ნაშთი			
		ღირებულება 1	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება
010	საცხოვრებელი დანიშნულების შენობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად	-	-	-	-	-	-	-	-
020	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად	-	-	-	-	-	-	-	-
030	სხვა ნაგებობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად	-	-	-	-	-	-	-	-
040	მიწის გაუმჯობესება, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად	-	-	-	-	-	-	-	-
050	მიწა, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად	-	-	-	-	-	-	-	-
060	სულ საინვესტიციო ქონება	-	-	-	-	-	-	-	-

სტრიქონის კოდი	საინვესტიციო ქონების ღირებულება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	მიღება								გასვლა						საანგარიშგებო პერიოდის სასოლოო ნაშთი
				წინა საანგარიშგებო პერიოდების ვალუტის შეფასებით	მიმდინარე პერიოდის შესყიდვები	არსებითი გაუმჯობესებით	გრანტებით	ტრანსფერები და სხვა კრედიტორული შენატანები	დანაკლისის აღდგენით	სხვადასხვა შემოსავლებით2	სხვა მიღებებით 3	გაყიდვები	გრანტებით	ტრანსფერები და სხვა კრედიტორული ბარგები	დანაკლისით	სხვადასხვა ხარჯებით2	სხვა გასვლებით 3	
010	საცხოვრებელი დანიშნულების შენობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	სხვა ნაგებობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	მიწის გაუმჯობესება, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
050	მიწა, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	სულ საინვესტიციო ქონება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1 იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხა
2 ასახავს მოცულობითი, რაოდენობრივი ცვლილებებით წარმოქმნილი შემოსავლები და ხარჯები. რაც შეეხება ღირებულებით ცვლილებას რომელიც გამოწვეულია ერთეულადი შეფასებით, იგი ასახავს როგორც კაპიტალის კორექტირება „წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების" ანგარიშგებაში
3 ასახავს ზრდა/შემცირება კაპიტალში შენატანებით, სხვა ერთეულებში ინვესტიციებით, აქტივების რეკლასიფიკაციით, ბარტერით და ა.შ.

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საინვესტიციო ქონების დაგროვილი ცვეთა							საინვესტიციო ქონების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი							
		საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის ცვეთის ხარჯი	გასვლისას ამოღებული	მიღებული დაგროვილი ცვეთა	აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის სასოლოო ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის გაუფასურების ხარჯი 4	წლის გაუფასურების ხარჯის უკუგარებით შემოსავალი	გასვლისას ამოღებული	მიღებული დაგროვილი გაუფასურება	აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის სასოლოო ნაშთი
010	საცხოვრებელი დანიშნულების შენობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად		-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
020	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად		-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
030	სხვა ნაგებობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად		-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
040	მიწის გაუმჯობესება, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად		-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
050	მიწა, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად		-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
060	სულ საინვესტიციო ქონება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ကျန်ရှိသည့်အခွဲ ဒုတိယပုဒ်လိုက်ခြင်း ကုသပေးမှုခံ ရောဂါရှိသူများ ရောဂါရှိပြီးကြောင်းပြပြီး ဆေးကိုယူမှုများ ၄

შენიშვნა N8 არამატერიალური აქტივები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) ფინანსურ ანგარიშგებაში არამატერიალური აქტივების შეფასება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით ხდება.
ბ) არამატერიალურ აქტივებს ამორტიზაცია წრფივი მეთოდის გამოყენებით დაერიცხება.
გ) ამორტიზაციის დარიცხვისათვის სასარგებლო მომსახურების ვადები განისაზღვრება საქართველოს ფინანსთა
მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციით „საბიუჯეტო ორგანიზაციების
მიერ ძვირფასი/ამორტიზაციის ხელოვნურად აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ"

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		ღირებულება *	დაგროვილი ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	დაგროვილი ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება
ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები									
010	კვლევა და განვითარება	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები	-	-	-	-	-	-	-	-
030	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები	-	-	-	-	-	-	-	-
040	კომპიუტერული პროგრამები	-	-	-	-	-	-	-	-
050	მონაცემთა ბაზები	-	-	-	-	-	-	-	-
060	გასართობი,ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები	-	-	-	-	-	-	-	-
070	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები	-	-	-	-	-	-	-	-
080	სულ	52,668.00	2,151.00	-	50,517.00	52,668.00	2,151.00	-	50,517.00
არამატერიალური არწარმოებული აქტივები		52,668.00	2,151.00	-	50,517.00	52,668.00	2,151.00	-	50,517.00
090	ხელშეკრულებები,ოქარა და ლიცენზიები	-	-	-	-	-	-	-	-
100	ბაზარზე გაყიდვადი საპატენტო ოქარები	-	-	-	-	-	-	-	-
110	ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ნებართვები	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები	-	-	-	-	-	-	-	-
130	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები	-	-	-	-	-	-	-	-
140	გუდვილი	-	-	-	-	-	-	-	-
150	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-

სტრიქონის კოდი	არამატერიალური აქტივების ღირებულება *	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაფასებულ საწყისი ნაშთი	მიღება								გასვლა						საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
				წინა საანგარიშგებო პერიოდის ვალდებულებებზე	მიმდინარე პერიოდის შეძენილი	არსებითი გაუმჯობესებები	ნარჩენები	ნარჩენ ტრანსფერტებით, რომლებიც სხვებს არ აქვს კლასიფიცირებული	დამატებითი ხარჯები	სხვადასხვა შენახულები**	სხვა მიღებული ***	გაყიდული	ნარჩენები	ნარჩენ ტრანსფერტებით, რომლებიც სხვებს არ აქვს კლასიფიცირებული	დამატებითი	სხვადასხვა ხარჯები**	სხვა გასვლები***	
ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები																		
010	კვლევა და განვითარება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	კომპიუტერული პროგრამები	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
050	მონაცემთა ბაზები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	გასართობი,ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
080	სულ	52,668.00	52,668.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
არამატერიალური არწარმოებული აქტივები		52,668.00	52,668.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52,668.00
090	ხელშეკრულებები,ოქარა და ლიცენზიები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52,668.00
100	ბაზარზე გაყიდვადი საპატენტო ოქარები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ნებართვები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

120	სპეციფიკური საქმიანობების განმორიგებლების ნეგარითვები		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
130	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
140	გუდვილი		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
150	სულ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

* იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების გამსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხა

**აისახება მოცულობითი, რაოდენობრივი ცვლილებებით წარმოქმნილი შემოსავლები და ზარალები, რაც მეეხება ღირებულებით ცვლილებას რომელიც გამოწვეულია ერთეულად შეფასებით, იგი აისახება როგორც კაპიტალის კორექტირება „წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების" ანგარიშგებაში

***აისახება ზრდა/შემცირება კაპიტალში შენატანებით, სხვა ერთეულებში ინვესტიციებით, აქტივების რეკლასიფიკაციით, პარტნერით და ა.შ.

სტრიქონის კოდი	დასახელება	არამატერიალური აქტივების დაგროვილი ამორტიზაცია							არამატერიალური აქტივების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი							
		საანგარიშო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის ამორტიზაციის ხარჯი	გასვლისას ანულირებული	მიღებული დაგროვილი ამორტიზაცია	აქტივების რეკლასიფიკაცია (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	საანგარიშო წლის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის გაუფასურების ხარჯი 4	წლის გაუფასურების ხარჯის უკუგანაცხადებით შემოსავალში	გასვლისას ანულირებული	მიღებული დაგროვილი გაუფასურება	აქტივების რეკლასიფიკაცია (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები																
010	კვლევა და განვითარება		-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
020	მინერალური ნიადაგისულის ძიება და შეფასებები		-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
030	კომპიუტერული პროგრამები და მოწაგემთა ბაზები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	კომპიუტერული პროგრამები		-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
050	მოწაგემთა ბაზები		-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
060	გასართობი,ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები		-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
070	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები		-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
080	სულ	2,151.00	2,151.00	-	-	-	-	2,151.00		-	-	-	-	-	-	-
არამატერიალური არაწარმოებული აქტივები		2,151.00	2,151.00	-	-	-	-	2,151.00	-	-	-	-	-	-	-	-
090	ხელშეკრულებები,ოფცია და ლიცენზიები	-	-	-	-	-	-	-								
100	ბაზარზე გაყიდვადი საობერაციო ოფცარები		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ნებართვები		-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
120	სპეციფიკური საქმიანობების განმორიგებლების ნებართვები		-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
130	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები		-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
140	გუდვილი		-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
150	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

**** განმარტეთ გაუფასურების ზარალის ან გაუფასურების ზარალის უკუგბატარების მიზეზები

შენიშვნა N9 შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება/შექმნა ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით. ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც. როცა აქტივების მშენებლობა/შექმნა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და საპირწონე ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

ბ) შეღავათიანი მომსახურების აქტივები თავდაპირველად სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით ფასდება.

გ) თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა IPSAS 17ის და IPSAS 31-ის შესაბამისად ხდება.

დ) შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც შეღავათიანი მომსახურების აქტივის.

ხელშეკრულების #1 დასახელება და აღწერილობა	ფინანსური ვალდებულების მოდელი

სტრიქონის კოდი	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღწერილობა	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		ღირებულება 1	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება1	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანს ღირებულ
010		-	-	-	-	-	-	-	
020		-	-	-	-	-	-	-	
030		-	-	-	-	-	-	-	
040		-	-	-	-	-	-	-	
050		-	-	-	-	-	-	-	
060		-	-	-	-	-	-	-	
070		-	-	-	-	-	-	-	
080	სულ	-	-	-	-	-	-	-	

1 იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების საბალანსო ღირებულების ცვლილებები	სულ	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება					
			ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების [illegible]		ხელშეკრულების დასახელება	
			მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ [illegible]	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ [illegible]	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ [illegible]
010	საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-
020	შეძენა	-	-	-	-	-	-	-
030	რეკლასიფიკაციის შედეგად მიღება	-	-	-	-	-	-	-
040	აქტივის გაუმჯობესება (განახლება)	-	-	-	-	-	-	-
050	გასვლა	-	-	-	-	-	-	-
060	რეკლასიფიკაციის შედეგად გასვლა	-	-	-	-	-	-	-
070	სხვა შემცირება	-	-	-	-	-	-	-
080	საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	სულ	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება					
			ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება	
			მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ [illegible]	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ [illegible]	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ [illegible]
010	საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-
020	წლის ცვეთის/ამორტიზაციის ხარჯი	-	-	-	-	-	-	-
030	გასვლისას ელიმინირებული	-	-	-	-	-	-	-
040	აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	-	-	-	-	-	-	-
050	საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-

საანგარიშგებო პერიოდი

			შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება		
			ხელშეკრულების დასახელება	ხელშეკრულების დასახელება	ხელშეკრულების დასახელება

სტრიქონის კოდი	ძელავათიანი ომოსანუოეიის აქტივების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	სულ	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ ოპერირებადი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ ოპერირებადი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ ოპერირებადი
010	საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-
020	წლის გაუფასურების ხარჯი (უკუგატარება) 2	-	-	-	-	-	-	-
030	გასვლისას ელიმინირებული	-	-	-	-	-	-	-
040	აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	-	-	-	-	-	-	-
050	საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-

2 განმარტები გაუფასურების ხარჯის ან გაუფასურების ხარჯის უკუგატარების მიზეზები

სტრიქონის კოდი	ვალდებულებები	საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	შემცირება				საბოლოო ნაშთი
				ძირითადი თანხის გადახდა	დაფინანსების ხარჯი	მომსახურების ხარჯი	სულ	
010	**მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-**	**-**
020	**შეღავათიანი მომსახურების გრძელვადიანი ვალდებულებების მიმდინარე ნაწილი**	0	0	0	0	0	-	-
030	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 1	0	0	0	0	0	-	-
040	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 2	0	0	0	0	0	-	-
050	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 2	0	0	0	0	0	-	-
060	**გრძელვადიანი ვალდებულებები**	0	0	0	0	0	-	-
070	**შეღავათიანი მომსახურების გრძელვადიანი ვალდებულებებ**	0	0	0	0	0	-	-
080	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 1	0	0	0	0	0	-	-
090	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 1	0	0	0	0	0	-	-
100	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 2	0	0	0	0	0	-	-

შენიშვნა N10 ფინანსური იჯარით აქტივები და ვალდებულებები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) ფინანსური იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება და აღირიცხება. როგორც ძირითადი აქტივები, არამატერიალური აქტივები ან საინვესტიციო ქონება IPSAS 17-ის, IPSAS 16-ის ან IPSAS 31-ის შესაბამისად

სტრიქონის კოდი	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		ღირებულება 1	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება 1	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება
010		-	-	-	-	-	-	-	-
020		-	-	-	-	-	-	-	-
030		-	-	-	-	-	-	-	-
040		-	-	-	-	-	-	-	-
050		-	-	-	-	-	-	-	-
060		-	-	-	-	-	-	-	-
070		-	-	-	-	-	-	-	-
080	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-

1 იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხა

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	ვალდებულებები ფინანსური იჯარით	საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	ზრდა	კლება	საბოლოო ნაშთი
010	მიმდინარე ვალდებულებები	-	-	-	-	-
020	გრძელვადიან ფინანსურ იჯარაზე გადასახდელი თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-
030	გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-
040	გრძელვადიან პერიოდში ფინანსურ იჯარაზე გადასახდელი თანხები	-	-	-	-	-

შენიშვნა N 11 სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები

საანრიცხვო პოლიტიკები:

მოუძიებელი ასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების ერთეულისათვის გამოყენებული საღრიცხვო პოლიტ

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის სახელოვნო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის სახელოვნო ნაშთი			
		თვითღირებულება	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გუფუსურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	თვითღირებულება	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გუფუსურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება
010	ფასეულობები	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მატერიალური არაწარმოებული აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-
030	მუქვედრებიანი აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-
040	დაუმთავრებელი აქტივები	1,595,651.71	-	-	1,595,651.71	228,920.99	-	-	228,920.99
050	დაუმთავრებელი მშენებლობა	1,595,651.71	-	-	1,595,651.71	228,920.99	-	-	228,920.99
060	აქტივები, რომლებიც საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემად მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-
070	საპერსონალო ოფერია მიღებული ქონების არსებითი გაუუზიანებლობა	-	-	-	-	-	-	-	-
080	გასაყიდად განაზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-
090	ზრდის პროცესში მყოფი ბიოლოგიური აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-
100	დაუმთავრებელი არამატერიალური აქტივი	-	-	-	-	-	-	-	-
110	არაწარმოებული აქტივების (გარდა მიწისა) საკუთრების უფლების გადაცემის ხარჯები	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სულ	1,595,651.71	-	-	1,595,651.71	228,920.99	-	-	228,920.99

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	მიღება									გასვლა						საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
				წმინა საანგარიშგებო პერიოდის ვალდებულების ზრდა-კლება	ძირითადი პერიოდის შეფასება	არსებითი გაუუზიანებლობა	გარანტია	ტრანსფერები და სხვა არაგადასახადიანი შემოსავალი	ფასეულობის ზრდა	საკუთარი სამსახურები კაპიტალის შექმნაზე	სხვადასხვა შემოსავლებიანი 2	სხვა მიღებული 3	გაფუჭება	გარანტია	ტრანსფერები და სხვა არაგადასახადიანი ხარჯები	დანაკლისი	სხვადასხვა ხარჯებიანი 2	სხვა გასვლებიანი 3	
010	ფასეულობები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მატერიალური არაწარმოებული აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	მუქვედრებიანი აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	დაუმთავრებელი აქტივები	-	228,920.99	-	1,366,730.72	-	-	3,100.00	-	-	-	-	3,100.00	-	-	-	-	-	1,595,651.71
050	დაუმთავრებელი მშენებლობა	-	228,920.99	-	1,366,730.72	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,595,651.71
060	აქტივები, რომლებიც საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემად მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	საპერსონალო ოფერია მიღებული ქონების არსებითი გაუუზიანებლობა	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
080	გასაყიდად განაზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	3,100.00	-	-	-	-	3,100.00	-	-	-	-	-	-
090	ზრდის პროცესში მყოფი ბიოლოგიური აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	დაუმთავრებელი არამატერიალური აქტივი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	არაწარმოებული აქტივების (გარდა მიწისა) საკუთრების უფლების გადაცემის ხარჯები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სულ	-	228,920.99	-	1,366,730.72	-	-	3,100.00	-	-	-	-	3,100.00	-	-	-	-	-	1,595,651.71

1 იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხა

2 აისახება მიცემულობითი, რაოდენობრივი ცვლილებები წარმოქმნილი შემოსავლები და ხარჯები, რაც მეტხმა ღირებულებით ცვლილებას რომელიც გამოწვეულია ერთეულიანი შეფასებით/გადაფასებით, იგი აისახება როგორც კაპიტალის კორექტირება „წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების" ანგარიშგებაში

3 აისახება ზრდა/შემცირება კაპიტალში შესატანებით, სხვა ერთეულებში ინვესტიციებით, აქტივების რეკლასიფიკაციით. ბარტერით და ა.შ.

სტრიქონის კოდი	დასახელება	სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების დაგროვილი ცვეთა							სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების დაგროვილი გუფუსურების ზარალი							
		საანგარიში წლის საწყისი ნაშთი.	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის ცვეთის ხარჯი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	გასვლისას ანულირებული	მიღებული დაგროვილი ცვეთა	აქტივების რეკლასიფიკაცია (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის სახელოვნო ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის გუფუსურების ხარჯი4	წლის გუფუსურების ხარჯის უკუგბრ არსებული შემთხვ	მიღებული დაგროვილი გუფუსურებ ა	გასვლისას ანულირ ებული	აქტივების რეკლასიფიკაცია (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	ფასეულობები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

020	მატერიალური არაწარმოებული აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	მუნიციპალიზაციის აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	დაუმთავრებელი აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
050	დაუმთავრებელი მშენებლობა	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	აქტივები, რომელთა საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემად მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	სათავსოები თანრიგა მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
080	გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	ზრდის პროცესში მყოფი ბიოლოგიური აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	დაუმთავრებელი არამატერიალური აქტივი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	არაწარმოებული აქტივების (გარდა მიწისა) საკუთრების უფლების გადაცემის ხარჯები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4 განმარტები გაუფასურების ხარჯის ან გაუფასურების ხარჯის უკუგატარების მიზეზები

შენიშვნა N12 მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ ამოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკ

სტრიქონის კოდი	ვალდებულებები	საანგარიშო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	ზრდა		კლება		საანგა პერ საბოლო
				საკასო	სხვა 1	საკასო	სხვა 1	
მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები								
010	**მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით**	-	-	-	-	-	-	
020	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	
030	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	
040	**მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით**	-	-	-	-	-	-	
050	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	
060	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	
070	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	
080	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	
090	**გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი**	-	-	-	-	-	-	
100	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი ეროვნულ ვალუტაში	**300,000.00**	**272,224.00**	-	**249,298.00**	**249,298.00**	-	**272**
110	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი უცხოურ ვალუტაში	300,000.00	272,224.00	-	249,298.00	249,298.00	-	**272**
120	**გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი**	-	-	-	-	-	-	
130	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	
140	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	
გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები		-	-	-	-	-	-	
150	**გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები**	-	-	-	-	-	-	
160	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები ეროვნულ ვალუტაში	**330,758.00**	**433,831.00**	-	-	-	**249,298.00**	**184,**
170	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები უცხოურ ვალუტაში	330,758.00	433,831.00	-	-	-	249,298.00	**184,**
180	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები	-	-	-	-	-	-	
190	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	
200	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	
210	**გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები**	-	-	-	-	-	-	
220	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	
230	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	

1 აღირიცხება კურსთაშორის სხვაობით მიღებული მოგება/ზარალი, ვალის პატიება, ჩამოწერა და სხვა

სტრიქონის კოდი	სასესხო ხელშეკრულებების დასახელება	სესხის პროცენტი%	საბოლოო დაფარვის თარიღი	სესხის აღწერილობა
010				
020				
030				
040				

შენიშვნა N13 კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ კრედიტორული დავალიანებების, ანარიცხების და სხვა ვალდებულებების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკებ

N13ა

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	ზრდა		კლება		საანგარ პერი საბოლო
				საკასო	სხვა 1	საკასო	სხვა 1	
010	**მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-13-0000**	25,742.23	47,415.95	33,917,648.99	390.94	33,964,577.65	183.34	
020	სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული გადასახდელები				-	-	-	
030	გადასახადებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	-	-	2,092,032.14	-	2,092,032.14	-	
040	თანამშრომლებთან და სტიპენდიანტებთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანებები	3,286.76	3,070.00	12,101,969.38	207.60	12,104,551.98	-	
050	მ.შ სოციალური დახმარებით წარმოქმნილი ვალდებულებები2	-	-	-	-	-	-	
060	საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები	1,410.47	9,380.36	4,449,417.60	154.20	4,458,798.07	154.20	-
070	არაფინანსური აქტივების მოწოდებასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანება	21,045.00	29,665.59	14,693,097.78	29.14	14,722,763.37	29.14	
080	გადასახდელი პროცენტი	-	-	62,467.00	-	62,467.00	-	
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	-	5,300.00	518,665.09	-	523,965.09	-	
100	**სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები (2-15-0000)**	957,647.57	962,984.71	-	-	-	482,026.57	480,
110	**ავანსად მიღებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) შემოსავლები**	957,647.57	962,984.71	-	-	-	482,026.57	480,
110	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული საგადასახადო შემოსავლები		-	-	-	-	-	
120	**მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული არასაგადასახადო შემოსავლები**	957,647.57	962,984.71	-	-	-	482,026.57	480,9
130	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული იჯარის შემოსავლები	-	-	-	-	-	-	
140	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული გრანტებით და სხვა არაგაცვლითი ოპერაციებით შემოსავლები	957,627.57	957,627.57	-	-	-	482,026.57	475,6
150	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული სხვა არასაგადასახადო შემოსავლები	20.00	5,357.14	-	-	-	-	5,3
160	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაფინანსური აქტივების მიღებით	-	-	-	-	-	-	
170	ბარტერული ოპერაციების შედეგად გასაცემი აქტივებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	
180	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით	-	-	-	-	-	-	
190	**ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით**	1,951.44	1,951.44	-	-	-	-	1,9
200	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ხაზინაში	1,951.44	1,951.44	-	-	-	-	1,9
210	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ბანკში	-	-	-	-	-	-	
220	დაბრუნების სარეზერვო ქვანგარიში	-	-	-	-	-	-	
230	**გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-26-0000**	-	-	-	-	-	-	
240	საქონლისა და მომსახურების მიწოდებასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანება	-	-	-	-	-	-	
250	არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-	
260	სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-	

1 აღირიცხება კურსთაშორის სხვაობით მიღებული მოგება/ზარალი, ვალის პატიება, ჩამოწერა და სხვა

2 აისახება 2-13-3900 ანგარიშებზე ასახული კრედიტორული დავალიანებების ნაშთები

N138

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	დასახელება	ანარიცხი 13	ანარიცხი 23
მოკლევადიანი ანარიცხები			
010	**საწყისი ნაშთი**		
020	ანარიცხების ზრდა	-	-
030	ანარიცხების კლება	-	-
040	წინა ანარიცხების უკუგატარება	-	-
050	**საბოლოო ნაშთი**	-	-
გრძელვადიანი ანარიცხები		-	-
060	**საწყისი ნაშთი**		
070	ანარიცხების ზრდა	-	-
080	ანარიცხების კლება	-	-
090	წინა ანარიცხების უკუგატარება	-	-
100	**საბოლოო ნაშთი**	-	-
		-	-

3 მიუთითეთ ანარიცხის დასახელება. მაგ. სამართალწარმოების ხარჯების ანარიცხები, რესტრუქტურიზაციის ანარიცხები და ა.შ. საჭიროების შემთხვევაში, დაამატეთ სვეტები. თითოეულ ანარიცხთან დაკავშირებით დამატებით მიუთითეთ შესაბამისი ფულადი სახსრების გადინებების მოსალოდნელი ვადები.

შენიშვნა N14 შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან

საღრიცხვო პოლიტიკები:

1) საგადასახადო შემოსავლები აღიარდება ---------- მეთოდით
(მიუთითეთ შესაბამისი მეთოდი)

2)

N14ა

საგადასახადო შემოსავლები 1

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	-	-
030	ქონების გადასახადი	6,309,132.30	6,001,918.17
040	დღგ	14,342,183.38	11,611,569.30
050	აქციზი	-	-
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-
080	ჯამი	20,651,315.68	17,613,487.47

' ივსება შესაბამისი ერთეულების მიერ

N14 ბ შემოსავლები გრანტებით

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა						წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები			არასაბიუჯეტო სახსრები					
		მიმდინარე	კაპიტალური	ჯამი	მიმდინარე	კაპიტალური	ჯამი	მიმდინარე	კაპიტალური	ჯამი
010	*ჯამი ფორმით*	963,515.55	8,570,553.40	9,534,068.95	329.00	9,650.00	9,979.00	585,677.39	6,484,801.43	7,070,478.8
020	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული	10.00	-	10.00	-	-	-	-	-	-
040	სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული	963,505.55	8,570,553.40	9,534,058.95	329.00	9,650.00	9,979.00	585,677.39	6,484,801.43	7,070,478.8
050	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული	963,505.55	8,570,553.40	9,534,058.95	329.00	9,650.00	9,979.00	585,677.39	6,484,801.43	7,070,478.8
070	*მაკონსოლიდირებელი ფორმით*	-	4,226,963.83	4,226,963.83	173,687.00	-	173,687.00	448,208.61	85,768.13	533,976.7
080	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული	-	-	-	-	-	-	550.00	69,500.00	70,050.0
100	სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული	-	4,226,963.83	4,226,963.83	173,687.00	-	173,687.00	447,658.61	16,268.13	463,926.7
110	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისგან მიღებული	-	4,226,963.83	4,226,963.83	173,687.00	-	173,687.00	447,658.61	16,268.13	463,926.7
130	ჯამი	963,515.55	12,797,517.23	13,761,032.78	174,016.00	9,650.00	183,666.00	1,033,886.00	6,570,569.56	7,604,455.56

N14 გ სხვა ოპერაციებიდან შემოსავლები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		სახელუფლებო სახსრები	არასახელუფლებო სახსრები	სულ	
010	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით	2,246,011.17	-	2,246,011.17	1,377,633.44
020	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	342,816.42	35,492.50	378,308.92	192,113.76
050	მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებით	307,009.03	35,492.50	342,501.53	184,476.76
080	კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებით	35,807.39	-	35,807.39	7,637.00
090	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	-	-	-	-
100	შემოსავლები შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით		-	-	
110	შემოსავლები შიდა კაპიტალური ტრანსფერებით		-	-	
120	სულ	2,588,827.59	35,492.50	2,624,320.09	1,569,747.20

შენიშვნა N15 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან

სააღრიცხვო პოლიტიკები:
მიუთითეთ გაცვლითი ოპერაციებიდან შემოსავლების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N15ა შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა გრძელვადიანი აქტივების გასვლიდან მიღებული მოგება/(ზარალისა)

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგ პერიოდის ბრუ
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	**შემოსავლები საკუთრებიდან**	**1,156,020.53**	-	**1,156,020.53**	**90**
020	საპროცენტო შემოსავლები	684,657.98	-	**684,657.98**	**47**
030	დივიდენდებიდან შემოსავლები	-	-	-	
040	რენტიდან შემოსავლები	471,362.55	-	**471,362.55**	**43**
050	**შემოსავლები საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან**	**332,476.66**	**39,054.00**	**371,530.66**	**1,645**
060	საქონლის გაყიდვებიდან შემოსავლები	-	-	-	
070	მომსახურების გაწევიდან შემოსავლები	332,476.66	39,054.00	**371,530.66**	**1,645**
080	**ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები**	-	-	-	
090	მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებით	-	-	-	
100	კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებით	-	-	-	
110	**სულ**	**1,488,497.19**	**39,054.00**	**1,527,551.19**	**2,552,**

შენიშვნა N15ბ გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებ პერიოდის ბრუნვ
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	**გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი**	**415,599.91**	-	**415,599.91**	**1,182,1**
020	ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	415,599.91	-	**415,599.91**	**1,182,1**
030	საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	
040	არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	
050	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	

შენიშვნა N16 გაუფასურების ხარჯები და გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ გაუფასურების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგ პერიოდი ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტ ო სახსრები	სულ	
გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები					
010	საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხების შემცირების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
020	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
030	ძირითადი აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
040	საინვესტიციო ქონების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
050	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
060	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
070	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
080	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
090	ფინანსური აქტივების (გარდა დებიტორული დავალიანებებისა) გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
100	**სულ გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები**	-	-	-	-
გაუფასურების ხარჯები					
110	საეჭვო/უიმედო მოთხოვნების ხარჯები	-	-	-	-
120	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები	-	56,564.96	56,564.96	-
130	ძირითადი აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
140	საინვესტიციო ქონების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
150	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
160	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
170	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
180	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
190	ფინანსური აქტივების (გარდა დებიტორული დავალიანებებისა) გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
200	**სულ გაუფასურების ხარჯები**	-	56,564.96	56,564.96	-

შენიშვნა N17 საოპერაციო ხარჯები

საღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ საოპერაციო ხარჯების აღრიცხვისათვის გამოყენებული საღრიცხვო პოლიტიკები

N17 ა

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	**შრომის ანაზღაურების ხარჯები**	10,304,111.43	37,482.00	10,341,593.43	8,988,692.67
020	**საქონლისა და მომსახურების ხარჯები**	4,010,553.05	8,651.19	4,019,204.24	2,117,146.61
030	მ.შ შტატგარეშეთა შრომის ანაზღაურება	460,629.41	-	460,629.41	427,094.32
040	ოჯარის ხარჯები	-	-	-	-
050	მივლინებების ხარჯები	33,310.00	-	33,310.00	12,736.20
060	**ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები**	913,642.56	3,663.00	917,305.56	2,766,793.34
070	ცვეთის ხარჯი	913,642.56	3,663.00	917,305.56	2,766,793.34
080	ამორტიზაციის ხარჯი	-	-	-	-
090	**შიდა ტრანსფერებით ხარჯები**	-	-	-	-
100	შიდა კაპიტალური ტრანსფერებით ხარჯები		-	-	
110	შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით ხარჯები		-	-	
120	**სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა**	1,285,983.54	177,099.00	1,463,082.54	1,689,339.93
130	**სხვა ხარჯები**	584,306.21	75.88	584,382.09	543,096.31
140	საპროცენტო ხარჯები	62,467.00	-	62,467.00	89,839.00
150	რენტის ხარჯები	-	-	-	-
160	**ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები**	518,739.21	75.88	518,815.09	453,257.31
170	**მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები**	353,266.73	75.88	353,342.61	300,120.06
180	მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები გაცვლითი ოპერაციებით	-	-	-	-
190	მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები არაგაცვლითი ოპერაციებით	353,266.73	75.88	353,342.61	300,120.06
200	**კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები**	165,472.48	-	165,472.48	153,137.25
210	კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები გაცვლითი ოპერაციებით	-	-	-	-
220	კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები არაგაცვლითი ოპერაციებით	165,472.48	-	165,472.48	153,137.25
230	**ქონებასთან დაკავშირებული ხარჯები, გარდა პროვენტისა**	-	-	-	-
240	**გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი**	3,100.00	-	3,100.00	-
250	ძირითადი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	3,100.00	-	3,100.00	-
260	არამატერიალური აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
270	საინვესტიციო ქონების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
280	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
290	**სულ**	17,098,596.79	226,971.07	17,325,567.86	16,105,068.86

N17 ბ გრანტებით ხარჯები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა						წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები			არასაბიუჯეტო სახსრები					
		მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ
010	*ფულადი ფორმით*	197,508.00	-	197,508.00	-	-	-	254,777.09	-	254,777.09
020	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	საერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული	197,508.00	-	197,508.00	-	-	-	254,777.09	-	254,777.09
050	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული	197,508.00	-	197,508.00	-	-	-	254,777.09	-	254,777.09
060	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	*სასაქონლო ფორმით*	-	208,342.01	208,342.01	-	-	-	780.00	-	780.00
080	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	საერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული	-	208,342.01	208,342.01	-	-	-	780.00	-	780.00
110	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული	-	208,342.01	208,342.01	-	-	-	780.00	-	780.00
130	სულ	197,508.00	208,342.01	405,850.01	-	-	-	255,557.09	-	255,557.09

N17 გ

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	**სუბსიდიები საჯარო კორპორაციებს**	-	-	-	-
020	არაფინანსურ საჯარო კორპორაციებს	-	-	-	-
030	ფინანსურ საჯარო კორპორაციებს	-	-	-	-
040	**სუბსიდიები კერძო საწარმოებს**	-	-	-	-
050	არაფინანსურ კერძო საწარმოებს	-	-	-	-
060	ფინანსურ კერძო საწარმოებს	-	-	-	-
070	**სუბსიდიები სხვა სექტორებს**	1,051,352.10	-	1,051,352.10	2,112,796.60
080	**სულ**	1,051,352.10	-	1,051,352.10	2,112,796.60

შენიშვნა N18 სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

სხვადასხვა შემოსავლების და ხარჯების აღრიცხვისათვის გამოყენებული საალრიცხვო

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგ. პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
სხვადასხვა შემოსავლები					
010	უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	-
020	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	-
030	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	-
040	კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგება	-	-	-	-
050	სულ სხვადასხვა შემოსავლები	-	-	-	-
სხვადასხვა ხარჯები					
060	უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-
070	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-
080	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-
090	კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-
100	სულ სხვადასხვა ხარჯები	-	-	-	-

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან 1

სტრიქონის კოდი	საგადასახადო შემოსავლების დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	-	-
030	ქონების გადასახადი	6,309,132.30	6,001,918.17
040	დღგ	14,342,183.38	11,611,569.30
050	აქციზი	-	-
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-
080	სულ	**20,651,315.68**	**17,613,487.47**

1 ივსება შესაბამისი ერთეულების მიერ, საკასო მეთოდის შესაბამისად

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან 1

სტრიქონის კოდი	საგადასახადო შემოსავლების დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	-	-
030	ქონების გადასახადი	6,309,132.30	6,001,918.17
040	დღგ	14,342,183.38	11,611,569.30
050	აქციზი	-	-
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-
080	სულ	**20,651,315.68**	**17,613,487.47**

1 ივსება შესაბამისი ერთეულების მიერ, საკასო მეთოდის შესაბამისად

შენიშვნა N20 საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერება (შედარება) ნამეტთან/(დეფიციტთან) 1

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა სულ	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა სულ
010	ნამეტი/დეფიციტი (+/-)	20,324,150.72	-
არაფულადი მოძრაობები (კორექტირებები)			
020	დარიცხული წმინდა პროცენტი (-/+) 2	622,190.98	-
030	ცვეთა (+)	917,305.56	-
040	ამორტიზაცია (+)	-	-
050	წლის გაუფასურების/ღირებულების შემცირების/საეჭვო მოთხოვნების ხარჯი (+)	-	-
060	სხვადასხვა ხარჯები	#REF!	
070	კრედიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	- 17,055.47	-
080	ანარიცხების ზრდა/კლება (+/-)	-	-
090	სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა/კლება (+/-)	- 482,026.57	-
100	წლის გაუფასურების ღირებულების შემცირების/საეჭვო მოთხოვნების ხარჯის უკუგატარებით შემოსავალი (-)	-	-
110	სხვადასხვა შემოსავლები (-)	-	
120	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	- 412,499.91	-
130	ინვესტიციების გასვლიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)		-
140	დებიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (-/+)	- 131,101.78	-
150	მატერიალური მარაგების ზრდა/კლება (-/+)	55,725.58	
160	სხვა მიმდინარე აქტივების ზრდა/კლება (-/+)	- 6,468.00	-
170	სხვა არაფულადი ოპერაციებით ზრდა/კლება (-/+)	4,054,429.21	-
180	გადახდილი პროცენტი (-) 3	- 62,467.00	-
190	მიღებული პროცენტი და დივიდენდი (+) 4	684,657.98	-
200	**წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან**	#REF!	-

1 ივსება შესაბამისი ერთეულების მიერ რომლებიც მართავენ და აკონტროლებენ ფულად სახსრებს

2 აისახება დარიცხულ საპროცენტო შემოსავლებსა და საპროცენტო ხარჯებს შორის სხვაობა

3 აისახება საკასო გადახდა

4 აისახება საკასო შემოსულობა

შენიშვნა 21 ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯერება (შ

სტრიქონის კოდი		ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში		ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება			ბიუჯეტის ნაშთისა და წმინდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ზრდი (შემცირების) შეჯერება(შედარება)
		დასახელება	ბიუჯეტის შესრულება	ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	
ბიუჯეტის შემოსულობები							
010		ბიუჯეტის შემოსავლები	0	0	0	0	0
020		გადასახადები	20,651,315.68	-	0	0	0
030		გრანტები	9,052,042.38	7,225,418.39	0	0	0
040		სხვა შემოსავლები	3,908,173.61	2,593,820.23	0	0	0
050		არაფინანსური აქტივების შემცირება	415,599.91	0	1,182,189.97	0	0
060		ფინანსური აქტივების შემცირება	-	0	-	0	0
070		ვალდებულებების ზრდა	-	0	0	-	0
080		**სულ ბიუჯეტის შემოსულობები**	**34,027,131.58**	0	0	0	0
ბიუჯეტის გადასახდელები							
090		შრომის ანაზღაურება	2,593,632.95	2,272,246.97	0	0	0
100		საქონელი და მომსახურება	2,493,067.98	2,029,457.56	0	0	0
110		პროცენტი	62,467.00	89,839.00	0	0	0
120		სუბსიდიები	10,301,925.55	10,301,925.55	0	0	0
130		გრანტები	197,508.00	197,508.00	0	0	0
140		სოციალური დახმარება	1,283,916.49	1,183,429.66	0	0	0
150		სხვა ხარჯები	524,039.21	457,611.44	0	0	0
160		არაფინანსური აქტივების ზრდა	15,690,439.45	0	12,361,624.19	0	0
170		ფინანსური აქტივების ზრდა	-	0	-	0	0

180	ვალდებულებების (ვალის) შემცირება	249,298.00	0	0	-	0
190	**სულ ბიუჯეტის გადასახდელები**	**33,396,294.63**	0	0	0	0
200	**ბიუჯეტის ნაშთი2**	**630,836.95**	0	0	0	34027131.58
210	ფულადი სახსრების ექვივალენტები	0	0	0	0	0
220	**ბიუჯეტისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების მთლიანი ნაშთი**	0	0	0	0	34027131.58
230	**წმინდა ფულადი სახსრები საქმიანობის მიხედვით**	0	- 6,712,779.56	- 11,179,434.22	-	0
240	**ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება)3**	0	-		17,892,213.78	0

1 ივსება მხოლოდ იმ ერთეულების მიერ, რომლებიც აკონტროლებენ ფულად სახსრებს

2 ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშში ბიუჯეტის ნაშთისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების ჯამი ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრებისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების წმინდა ზრდის (შემცირების) ჯოლია.

3 აღნიშნული ტოლია ფინანსური აქტივების ზრდას გამოკლებული ფულადი სახსრების ეკვივალ

ბიუჯეტის ფაქტობრივი საოპერაციო ნაშთისა და საოპერაციო საქმიანობიდან ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება

ბიუჯეტის საერთო (მთლიანი) ნაშთი

არაფინანსური აქტივების ზრდა/(შემცირება)

ბიუჯეტის საოპერაციო ნაშთი _____

განსხვავებები საფუძვლების (მეთოდების) მიხედვით _____

განსხვავებები დროითი პერიოდის მიხედვით

განსხვავებები ერთეულების მიხედვით

ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან

სტრიქონის კოდი	ფაქტობრივი თანხა შესადარის საფუძველზე ბიუჯეტისა და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიხედვით	საოპერაციო საქმიანობა	საინვესტიციო საქმიანობა	ფინანსური საქმიანობა
010	განსხვავებები საფუძვლების (მეთოდების) მიხედვით	0	0	0
020	განსხვავებები დროითი პერიოდის მიხედვით	0	0	0
030	განსხვავებები ერთეულების მიხედვით	0	0	0
040	განსხვავებები კლასიფიკაციის მიხედვით	0	0	0
050	**ფაქტობრივი თანხა ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში**	0	0	0

[illegible] ადმინისტრირებადი კატეგორიები 1

საღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ ადმინისტრირებადი კატეგორიების აღრიცხვისათვის გამოყენებული საღრიცხვო პოლიტიკები

სტრიქონის კოდი	აქტივები	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	ფულადი სახსრები ხაზინაში	6,207,671.36	5,547,967.98
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
030	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	6,172,924.51	5,542,087.56
040	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	0	0
050	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	34,746.85	5,880.42
060	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
070	ხაზინის სავალუტო ანგარიში		
080	ფულადი სახსრების ექვივალენტები	-	-
090	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
100	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
110	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
120	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
130	მიმდინარე ინვესტიციები	-	
140	მოკლევადიანი სესხები	-	-
150	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-
160	ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-
180	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-
190	სხვა მოკლევადიანი აქტივები	-	-
200	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-
210	გრძელვადიანი სესხები	-	-
220	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	-	-
230	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-
-	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	1,646,168.71	279,437.99
250	ძირითადი აქტივები	103,223,550.56	85,679,945.86
260	საინვესტიციო ქონება	-	-
270	არამატერიალური აქტივები	50,517.00	50,517.00
280	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები	-	-
290	ფინანსური იჯარის ფარგლებში მიღებული აქტივები	-	-
300	სხვა არაფინანსური აქტივები	1,595,651.71	228,920.99
310	**სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი აქტივები**	7,853,840.07	5,827,405.97

სტრიქონის კოდი	ვალდებულებები	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	755,828.47	1,279,238.96
020	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	-	-
030	მოკლევადიანი (მიმდინარე) სესხები	-	-
040	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	272,224.00	272,224.00
050	გრძელვადიან ფინანსუ იჯარაზე გადასახდელების მიმდინარე ნაწილი		

[illegible]	[illegible]		
	მიმდინარე ნაწილი		
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	694.89	47,415.95
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ანარიცხები		
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	480,958.14	957,647.57
100	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	1,951.44	1,951.44
110	გრძელვადიანი ვალდებულებები	184,533.00	433,831.00
120	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	-	-
130	გრძელვადიანი სესხები	184,533.00	433,831.00
140	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური იჯარით	0	0
150	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებით გრძელვადიანი ვალდებულებები	0	0
160	გრძელვადიანი ანარიცხები	0	0
170	სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები	-	-
180	**სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი მთლიანი ვალდებულებები**	940,361.47	1,713,069.96

სტრიქონის კოდი	შემოსავლები	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	საგადასახადო შემოსავლები	20,651,315.68	17,613,487.47
020	შემოსავლები გრანტებით	13,944,698.78	7,604,455.56
030	სხვა შემოსავლები	1,156,020.53	906,914.86
040	საპროცენტო შემოსავლები	684,657.98	476,207.63
050	დივიდენდებიდან შემოსავლები	-	-
060	რენტიდან შემოსავლები	471,362.55	430,707.23
070	საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები	371,530.66	1,645,223.06
080	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავლები	415,599.91	1,182,189.97
090	შემოსავლებიჯარიმებით, სანქციებით და საურავებით	2,246,011.17	1,377,633.44
100	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არაა კლასიფიცირებული	378,308.92	192,113.76
110	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	-	-
120	სხვა საოპერაციო შემოსავლები		
130	კურსთაშორის სხვაობით და ფლობით მიღებული სხვა მოგება	-	-
140	სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან მიღებული მოგება		
150	**სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი შემოსავლები**	39,163,485.65	30,522,018.12

სტრიქონის კოდი	ხარჯები	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	შრომის ანაზღაურების ხარჯები	10,341,593.43	8,988,692.67
020	საქონლისა და მომსახურების ხარჯები	4,019,204.24	2,117,146.61
030	გრანტების და სუბსიდიების ხარჯები	1,457,202.11	2,368,353.69
040	ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	917,305.56	2,766,793.34
050	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	-	2,766,793.34
060	სოციალური დახმარების/უბრუნებელყოფის ხარჯები	1,463,082.54	1,689,339.93
070	სხვა ხარჯები	649,949.09	632,935.31
080	საპროცენტო ხარჯები	62,467.00	89,839.00
090	რენტის ხარჯები	-	-
100	ხარჯები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	584,382.09	543,096.31
110	ქონებასთან დაკავშირებული ხარჯები, გარდა პროცენტისა	-	-
120	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები	3,100.00	-
130	სხვა საოპერაციო ხარჯები		
140	კურსთაშორის სხვაობით და ფლობით წარმოქმნილი სხვა ზარალი	-	-
150	სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან წარმოქმნილი ზარალი		
160	**სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი ხარჯები**	18,848,336.97	21,330,054.89

1 აისახება სახელმწიფოს სახელით ფლობილი აქტივები, აღებული ვალდებულებები, მიღებული შემოსავლები და გაწეული ხარჯები

კასპის მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

შენიშვნა N1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

1. **ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები**

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია შემდეგი ინსტრუქციების საფუძველზე:
საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის #24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის„ შესახებ;
საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის N 17 ბრძანებით დამტკიცებული “ საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ;
საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“;
საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით
დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“;
საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის #99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე „ ;
საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბერი№424 ბრძანებით დამტკიცებული "სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდებისგანხორციელების წ ესის შესახებ“ ;
საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის №364 ბრძანების „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ორგანიზაციის ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოების და ფინანსური ანგარიშგების შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რომლის საფუძვლად გამოყენებულია შემდეგი სსბასს -ები :

სსბასს 1 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა;
სსბასს 3 – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;
სსბასს 9 – შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან
სსბასს 12 – მატერიალური მარაგები
სსბასს 14 – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები;
სსბასს 17 – ძირითადი აქტივები;
სსბასს 23 – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);
სსბასს 24 – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;
სსბასს 31 – არამატერიალური აქტივები;
სსბასს 35 – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება;

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, საანგარიშო პერიოდში მოქმედი სხვა სტანდარტები ბუღალტრულ აღრიცხვაში მუნიციპალიტეტს არ გამოუყენებია. წარმოდგენილი სტანდარტების მოთხოვნები და დაშვებებიც ორგანიზაციის საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო საქმიანობის და პროგრამული ბიუჯეტის სპეციფიკის, არსებითობის და „ხარჯ-სარგებლიანობის“ პრინციპების, საკადრო და ფინანსური რესურსების, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის, ორგანიზაციის სტრუქტურული მოწყობის და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, სრულად არ არის გამოყენებული. იმ შემთხვევაში როცა საჭირო გახდა სხვა სტანდარტების გამოყენება, კონკრეტული ეკონომიკური მოვლენები შეფასებული იქნა სსბასს -ის საფუძველზე, ჩამოყალიბდა აღრიცხვის წესები და პირობები და აისახა ფინანსურ ანგარიშგებაში ან გამჟღავნდა განმარტებით შენიშვნაში ისეთი სახით, რომ დაცულია ფინანსური ანგარიშების ხარისხობრივი მახასიათებლები. შენიშვნებში სსბასს -დან გადახრის საფუძვლები განმარტებულია და გადახრების აუცილებლობა დასაბუთებულია.

სააღრიცხვო პოლიტიკა უცვლელად გამოიყენება ერთი საანგარიშო წლიდან მეორეზე და ყოველწლიურად მისი დამტკიცება არ ხდება; საანგარიშგებო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკაში ცვლილებების შეტანა არ მომხადარა. იგეგმება მიმდინარე წელს სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება, რომელიც განხორციელდება ცვლილებების შეტანის თაობაზე სსბასს 3-ის შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს; არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები და არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსუ-რი ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე ან მომხმარებლის მიერ ანგარიშგების შეფასებებზე.

2. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

სსბასს საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით მომზადებული საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ისეთი ინფორმაციას, რომელიც მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოიყენონ რესურსების განაწილებაზე გადაწყვეტილების მისაღებად და ასახავს მუნიციპალიტეტის ანგარიშვალდებულებასა და პასუხისმგებლობას, მისთვის მინდობილი რესურსების მიმართ. ეს ინფორმაციებია:

ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;

ბ) ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა მუნიციპალიტეტმა თავისი საქმიანობები და როგორ შეასრულა ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოთხოვნები;

გ) ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ცვლილებების შესახებ; და

დ) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვით შესაძლებელია მიღწეული შედეგების მიხედვით შეფასდეს საბიუჯეტო ხარჯების ეფექტიანობა და მიზნობრიობის დაცვა:

- კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად;
- მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელშეკრულებო მოთხოვნების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად.

ბუღალტრული აღრიცხვა წარმოებს დარიცხვის მეთოდით. გამოყენებულია მოქმედი კანონმდებლობით დაშვებული გამონაკლისები. სამუშაო ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურა ითვალისწინებს: საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებს; მმართველობითი აღრიცხვის და შესაბამისი ანალიზური აღრიცხვის წესებს და პირობებს; სტატისტიკურ და სხვა არაფინანსური ანგარიშების მომზადების წესებს.

მუნიციპალიტეტის ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის ფინანსური შედეგების და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ და არ ეწინააღმდეგება კანონმდებლობის მოთხოვნებს. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური მოვლენა საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტით მოთხოვნილი შეფასების და აღიარების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის ასახული. არსებითობა შეფასებულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხობრივი მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელიც უმთავრესად პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ინდიკატორების, საბიუჯეტო კანონმდებლობის და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის საფუძველზე განისაზღვრება. საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ოპერაციების უფრო სრულყოფილად წარმოჩენის მიზნით, ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად წარდგენილია დამატებითი ინფორმაცია იმ მუხლების შესახებ, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ ფინანსურ ანგარიშ-გებაში აღიარების კრიტერიუმებს,

მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და სახელმწიფო ხაზინაში წარდგენის ვალდებულება, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის გათვალისწინებით, აკისრია მუნიციპალიტეტს. უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე: მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის - მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრულ ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, არაარსებითი გამონაკლისების გარდა, უმთვრესად დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლები. .ანალიტიკური ბუღალტრული აღრიცხვის მონაცემები შესაბამისობაშია სინთეზურ ბუღალტრულ ანგარიშებზე ბრუნვებთან და ნაშთებთან; უზრუნველყოფილია შემდეგი მოთხოვნების დაცვა: შინაარსის ფორმაზე უპირატესობა - ეკონომიკური მოვლენების აღრიცხვაში ასახვა, რომელიც ეფუძნება არა იმდენად მათ სამართლებრივ ფორმას, არამედ მოვლენის ეკონომიკურ შინაარსს.

სსბასს-ის მიხევით სრული კონსოლიდაცია ვერ განხორციელდა, ვინაიდან ხაზინის ელექტრონული საინფორაციო სისტემით გათვალისწინებული ელექტრონული მთავარი წიგნის ფუნქციონალი ამ ეტაპზე დასრულებული სახით არ ფუნქციონირებს და სრული კონსოლიდაციისთვის შიდა ოპერაციებზე საჭირო ინფორმაციას მუნიციპალიტეტი ვერ იღებს. საანგარიშგებო პერიოდში მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ა(ა)იპ-ებისთვის სუბსიდიის მუხლით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში გაწეული საკასო ხარჯები ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით არ არის აღრიცხული, ვინაიდან სუბსიდია ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლებად არ არის დეტალიზებული (სუბსიდიის ხარჯების ქვეტიპებს დეტალური ყველა მუხლის მიხედვით ხაზინის სისტემა არ ითვალისწინებს და საკასო ხარჯების გაწევა და აღრიცხვა ქვეტიპებად არ ხდება). მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მუნიციპალიტეტსა (მაკონტროლებელსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციების და ნაშთების ელიმინირება სრულად უზრუნველყოფილია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ეკონომიკური მოვლენები დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

ა) აქტივები;

ბ) ვალდებულებები;

გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;

დ) შემოსავლები;

ე) ხარჯები;

ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;

ზ) ფულადი სახსრების ნაკადები.

ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. ეკონომიკური მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის გამოყენებით, ფულად გამოსახულებაში. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ანგარიშგების თარიღისთვის 31 დეკემბერს გადახურულია წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე. საცნობარო ანგარიშები გამოიყენება ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების შესახებ დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში.

მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგენებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება) დაცულია, ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნების დაცვით, რაც ითვალისწინებს: - შესაბამისი დაზუსტებული ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების ზევით გადახდაზე ვალდებულების აღება დაუშვებელია; ასევე ასიგნებების ზევით ფინანსური ვალდებულების აღება დაუშვებელია, გარდა საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და მრავალწლიანი შესყიდვებით ნაკისრი ვალდებულებებისა.

საბიუჯეტო თანხების გადახარჯვა არ მომხდარა. ხარჯები არ გაწეულა ასიგნების გარეშე, გარდა კანომდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა. კანონმდებლობით განსაზღვრული და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით დაშვებული გამონაკლისები შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით გამოყენებულია როგორც დარიცხვის მეთოდით ხარჯების აღრიცხვის, ასევე ბიუჯეტის საკასო შესრულების დროს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური და უწყვეტი მომსახურების ხარჯებთან მიმართებაში.

ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

ა. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;

ბ. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;

გ. ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას;

დ. წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;

ე. ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას,

ვ. განმარტებითი შენიშვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია გასული პერიოდის შესადარისი ინფორმაცია. სსბასს 1 თანახმად: როდესაც იცვლება ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლების წარდგენის ფორმა ან კლასიფიკა-ცია, უნდა მოხდეს შესადარისი თანხების რეკლასიფიკაცია, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც რეკლასიფიკაცია შეუძლებელია.

გამონაკლისის სახით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატეგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით (სანამ ხაზინის ელეტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული ფუნქციონალით არ ამუშავდება);

აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა, საანგარიშო პერიოდში არ მომხდარა, რომელიც როგორც სსბასს-ით, ასევე მოქმედი

კანონმდებლობით დაუშვებელია, გარდა გამონაკლისი შემთხვევისა. საანგარიშო პერიოდში გამონაკლის შემთხვევას ადგილი არ ქონია.

შემდგომში მთავრობის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები წარმოდგენილია ინსტრუქციით დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები ნულოვანი ნაშთით. განმარტებითი შენიშვნების ცხრილები ნულოვანი ნაშთებით ანგარიშგებაში წარმოდგენილია. ხოლო დაკავშირებული ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები, მუნიციპალიტეტის საქმიანობისთან დაკავშირებით, ასახულია შენიშვნა #1 -ში.

სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები.

ინსტრუქციით დადგენილი აუცილებელი მუხლების გარდა, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში დამატებითი მუხლების წარდგენის საჭიროება არ არის, ხოლო საცნობარო ანგარიშებზე ასახული ინფორმაციები გამჟღავნებულია.

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტი ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რაც უფრო საიმედო ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამომუშავების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნილებები, ფულადი სახსრების გამოყენების შესახებ.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ, შესაბამისად. სსბასს-დან გადახრა და ფულადი სახსრებს აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძვლად გამოყენებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის ძირითადი პრინციპის მოთხოვნები: -- „დამოუკიდებლობა – საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე

ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და სახაზინო ანგარიშებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც არ არის ბიუჯეტში მიმართული.

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

- საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი / დეფიციტი;
- სსბასს 3-ის თანახმად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები და აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, რომლებიც განცალკევებით არის წარმოდგენილი.

ორ საანგარიშგებო თარიღს (საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისი და დასასრული) შორის წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებებით ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებია წმინდა აქტივების ზრდა ან შემცირება საანგარიშგებო პერიოდში. ანგარიშგებაში ასახულია შემოსავლებისა და ხარჯების ჯამური თანხა, იმ მუხლების ჩათვლით, რომელთა აღიარება ხდება უშუალოდ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში, როგორიცაა გადაფასებით განპირობებული ზრდა ან შემცირება.

წინა პერიოდის კაპიტალის საწყისი ნაშთი კორექტირებულია, რაც გამოწვეულია წინა საანგარიშო პერიოდში არასრული დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის წარმოებით. კორექტირების მაჩვენებელი არსებითია შინაარსობრივად /მოცულობითი მაჩვენებლით და ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას შესადარ ინფორმაციაზე, ასევე კორექტირებულია აქტივების თვითღირებულების დაზუსტების მიზნით ერთჯერადი გადაფასების შედეგად.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. მუნიციპალიტეტის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამის კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმოანობას, მოცემულია ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსბასს 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაცის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების

თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის (მაკონტროლებელი ერთეულის) ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომ, ანგარიშგების დამტკიცებისა და სახაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

3. **სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რესტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები**

საანგარიშო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგად რეტროსპექტულ გადაანგარიშება არ მომხდარა.

4. **წინა პერიოდე(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები**

წინა საანგარიშო პერიოდის არსებითი შეცდომები ანგარიშგების მომზადების დროს გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშებით.

5. **წინა პერიოდე(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში**

ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არაარსებით შეცდომებს, ვინაიდან არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს.

6. **არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა**

არამაკორექტირებელ მოვლენებს წარმოადგენს კანონმდებლობით დადგენილი გამონაკლისები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და უწყვეტი მომსახურების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის წესით, რომელიც გამოყენებულია 2022 წლის ხარჯებთან მიმართებაში.

ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები შენიშვნა N2 ა-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშთა სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, რომელიც დადასტურებულია სახაზინო და საბანკო ამონაწერებით. უცხოურ

ვალუტაში მუნიციპალიტეტს ნაშთი არ ერიცხება. არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების მიმართ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს სსბასსს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხვნების შესაბამისად ელიმინირებულია დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები და აღიარებულია მუნციპალიტეტის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად. ფულადი სახსრების ექვივალენტები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია: საბიუჯეტო კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიღების მიზნით, კომერციულ ბანკებში დროებით განთავსებული ფულადი სახსრები არ აკმაყოფილებენ სსბასს დადგენილ კრიტერიუმებს და ფულადი სახსრების ექვივალენტებად არ აღირიცხება.

მუნიციპალიტეტის ფულად სახსრების ნაშთში ასახულია საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად სახაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხების სტატუსით რიცხული სახსრები, რომელიც ბიუჯეტში მიიმართება მომდევნო საბიუჯეტო წელს, როგორც ბიუჯეტის შემოსავალი --„ წინა წლებში ბიუჯეტების გამოუყენებელი სახსრების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები“.

მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები- შენიშვნა 2 ა--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სსბასს განსაზღვრული ინვესტიციები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია. დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღნიშნული აქტივისგან. მოკლევადიანი მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები,** მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად ნულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საეჭვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით.

თუ მუნიციპალიტეტმა მიიღო თანხები უკვე გაუფასურებული მოთხოვნიდან , მაშინ მიღებული თანხები აღირიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების საღრიცხვო შეფასების ცვლილებით მუნიციპალიტეტს შემოსავალი არ მიუღია.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ, როდესაც :

- მიღებულია მოთხოვნასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის /მომსახურების პოტენციალის მიღება. საცნობარო ანგარიშებზე აღირიცხება ჩამოწერილი დებიტორული

დავალიანებები ჩამოწერიდან 5 წლის განმავლობაში, პირობითი აქტივები სსბასს 19 შესაბამისად აღრიცხება; მათ შორის, სამეურნეო ოპერაციაზე მიმდინარე სასამართლო დავებთან დაკავშირებით. პირობითი აქტივები და ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები საცნობარო ანგარიშებზე მუნიციპალიტეტს ანგარიშგების თარიღისთვის არ ერიცხება.

მატერიალური მარაგები- შენიშვნა #3 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბასს 12 „მატერიალური მარაგები". შესაბამისად; მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

ა. მომსახურების პროცესში გამოსაყენებელი ნედლეულისა და მასალების ფორმით;

ბ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;

გ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში.

დ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება გაყიდვისთვის.

ე. მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილების ფორმით, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებს ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს.

მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს დარიცხვის მეთოდით. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შეძენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შეძენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში შემავალი სსბასს განსაზღვრული დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება მარაგების შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმომცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე. მიუხედავად სსბასს მოთხოვნისა, კერძო სექტორიდან მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულებები არ განისაზღვრება, საექსპერტო შეფასებაზე მომსახურების შესასყიდად ფინანსური რესურსების სიმცირის გამო და ასევე, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის გათვალისწინებით. შედეგად აღიარებულია თვითღირებულებით (მიღების დოკუმენტის საფუძველზე).

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები, კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, გარდა აუქციონის გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, ექსპერტული შეფასებით დგინდება გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასით აღიარება ბუღალტრულ აღრიცხვაში აისახება როგორც სასაქონლო ფორმით მიღებული არაკლასიფიცირებული შემოსავლები. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და

მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აისახება მოგება ან ზარალი (ნეტო), ხოლო შენიშვნა #15 და შენიშვნა #17 სრული შემოსავალი და სრული ხარჯი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთანაც დაკავშირებულია შემოსავალის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;

ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.

გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.

დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის განსაზღვრისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკიაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდებს -- საშუალო შეწონილს, ინდივიდუალური აღრიცხვის და ფიფო მეთოდს. როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია როგორც საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. საანგარიშო პერიოდში საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნის გზით ძირითადი აქტივების მიღების ოპერაცია არ განხორციელებულა. მუნიციპალიტეტი ახდენს მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში.

საცნობარო ანგარიშები ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგების აღრიცხვისთვის გამოიყენება და აისახება მატერიალური მარაგების ექსპლუატაციაიდან ამოღებამდე. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მატერიალური მარაგების, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და ასახვისთვის შექმნილია საცნობარო ანგარიში „02 – პასუხსაგებ შენახვაზე მიღებული მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანულირების საფუძველია მარაგების გასვლის დამადასტურებელი დოკუმენტის საბუღალტრო სამსახურში წარმოდგენა. არაგაცვლითი ოპერაციის ფარგლებში (სხვისთვის გადასაცემად გამიზნული) შეძენილი მარაგები, რომელიც არ

აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და დანიშნულებით გადაცემამდე აისახება საცნობარო ანგარიშზე - „03 -სხვისთვის გადასაცემი მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანულირების საფუძველია მარაგების დანიშნულებით გადაცემის დამადასუტერებელი დოკუმენტი.

სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები შენიშვნა N4 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშგების თარიღისთვის წარმოშობილია წინასწარი (ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარგადახდილი აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში, მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად, განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან. წინასწარი გადახდებზე წარმოდგენილი საბანკო გარანტიები აღირიცხება საცნობარო ანგარიშების მეშვეობით. დამოწმების ვადები ყველა სამეურნეო ოპერაციაზე დაცულია; მათ შორის ინსტრუქციის მიხედვით გადავადებების შემთხვევებში. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა ხდება აქტივის აღიარებით ან საქონლისა და მომსახურების მიღებით ან გადარიცხული თანხების უკან მობრუნებით. მიმდინარე წელს გადარიცხული თანხის იმავე წელს მობრუნების შემთხვევასი ხდება ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგნების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მობრუნების შემთხვევაში, თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოუყენებელი თანხების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სსბასს მიხედვით ამ შემთხვევაში მობრუნებული თანხა არ განიხილება შემოსავლად, აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სსბასს-დან და გამჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. თუ მობრუნებული თანხის ინდენტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკივიზიტები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების სახაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით.

დებიტორული დავალიანებების კონტროლის მიზნით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით,, მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისებით აღიარდება სსბასს შესაბამისად - მოთხოვნის წარმოშობის წყაროდ აღიარებულია შემოსავალი, ხოლო არაფინანსური აქტივის დანაკლისი აღიარებულია როგორც ზარალი გაუფასურების ხარჯის ანგარიშზე.

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები - შენიშვნა N5-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები მოიცავს წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციებს, სხვა გრძელვადიან ფინანსურ აქტივებს, გრძელვადიან დებიტორულ დავალიანებებსა და არაფულად მოთხოვნებს. გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების თავდაპირველი შეფასებისათვის გამოყენებულია ნომინალური ღირებულება, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შეიძლება შემცირებულ იქნეს გაუფასურების ზარალის თანხებით. მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებით გაცემულია ძირითადი აქტივები, მათ შორის მიწა, მაგრამ არ არის

აღიარებული ფინანსურ იჯარად, მიუხედავად სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებთან შესაბამისობისა. აქტივები, რომელსაც მუნიციპალიტეტი არ იყენებს საოპერაციო საქმნოანობაში, და რომლის პრივატიზაციიის გადაწყვეტილება არ არის მიღებული, საკუთრებაშია არა მუნიციპალიტეტის კომერციული მიზნებისთვის, არამედ იჯარით გასაცემად ბიუჯეტში დამატებითი შემოსავლების მიღების მიზნით. ამასთან ადგილობრივი თვითმმართველობის ქონების იჯარაში აუქციონის წესით გადაცემის შემთხვევაში, უპირატესობა ეძლევა მოიჯარეს მიერ გრძელვადიან საიჯარო ხელშეკრულებებს. შედეგად იჯარით გაცემული აქტივების აღრიცხვის წესი მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილია საოპერაციო იჯარის მიხედვით. საიჯარო გადასახდელები ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ფინანსური იჯარიდან მისაღები გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანების აღიარება სსბასს მიხედვით არ ხდება. იგეგმება საიჯარო ხელშეკრულების პირობების სსბასს-თან შესაბამისობის შეფასება და, ფინანსური იჯარის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩამოყალიბება, რომლის მიხედვითაც, სტანდარტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მოხდება იჯარით გაცემული აქტივების ფინანსური იჯარის სახით აღრიცხვა.

სსბასს თანახმად, წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები თვითღრებულებით ფასდება, თუ ინვესტიციები არ ხორციელდება კონტროლირებულ ერთეულებში, მეკავშირე ერთეულებსა თუ ერთობლივ საქმიანობებში. ასეთ შემთხვევებში მათი შეფასება კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით ხდება. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად წილების ზრდა/კლება განიხილება ფინანსური აქტივებით ოპერაციად და ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში აისახება შემოსულობებად/ გადასახდელებად და არ აღიარდება შემოსავლად და ხარჯად. მუნიციპალიტეტი გეგმავს შიდა სააღრიცხვო პოლტიკის მომზადებას და წილების აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდის დანერგვას. მუნიციპალიტეტს კონტროლირებული ერთეულებში წილები აქცია და კაპიტალის სახით არ გააჩნია.

ძირითადი აქტივები - შენიშვნა #6 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს სსბასს 17 -ძირითადი აქტივები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით. ძირითადი აქტივი არის გრძელვადიანი მატერიალური აქტივი, რომლებიც გამოიყენება საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, თუ:

მოსალოდნელია მასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება;

შესაძლებელია მისი საიმედო შეფასება;

ღირებულება 500 ლარი და მეტია.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სსბასს ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღირებულების მეთოდით. თვითღირებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად ის მოიცავს ადგილმდებარეობის მოსამზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით.

დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომლის ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამონაკლისებით და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ განიხილება გადაფასებად

ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს, ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, აჯგუფებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით. გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარდება, როგორც ხარჯი. ძირთადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმი, გარდა სსბასს-ის, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების დაგეგმვის დროს, ხდება შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. 2021 წლის 1 იანვრამდე ნულოვანი ღირებულების მქონე ექსპლუატაციაში მყოფი აქტივი, რომელიც აღრიცხულია საცნობარო ანგარიშებზე, ასევე საკუთრებაში არსებულ იმ აქტივებთან დაკავშირებით, რომელთა ღირებულება არ არის განსაზღვრული და აღიარებული, ღირებულების განსაზღვრის შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებისა და სტანდარტის დებულებებთან სრულ შესაბამისობაში მოსაყვანად იყენებს გარდამავალი დებულებით განსაზღვრულ გამონაკლისს და მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითადი აქტივების სრულად აღიარებას გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე.

ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას, აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დახმარებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღრიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებით გაუმჯობესებად და აისახება

აქტივის მიღების ოპერაციად. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

ა. არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად;

ბ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;

გ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოდინება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შეძენის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთადი თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით. სრულად გაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემულ აქტივს ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. ცვეთადი ძირითადი აქტივის გასვლის შემთხვევაში აღიარება წყდება და საბალანსო ღირებულებით აღიარდება ხარჯად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების შესაბამისად.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით.

გასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითღირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად დარიცხვის მეთოდით აღიარებული შემოსავლები, ბიუჯეტში მიიმართება შემოსულობების სახაზინო ანგარიშზე და აღიარდება როგორც შემოსულობები არაფინანსური აქტივების კლებით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. გასაყიდად გამიზნულ ძირითად აქტივებს ანგარიშგების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს მემკვიდროებით აქტივებს.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უძრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის #364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების

საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციისა და ინვეტარიზაციის ჩატარების შიდა წესის მიხედვით.

მუნიციპალიტეტის მიერ, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება, და სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი, მოთხოვნების შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად. ცვლილებები განხორციელდება გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეზღუდვების და კანონმდებლობაში ცვლილებების საჭიროების შეფასების შედეგების გათვალისწინებით.

არამატერიალური აქტივები -შენიშვნა N8-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არამატერიალურ აქტივებს აღიარებს სსბასს 31- არამატერიალური აქტივები, საფუძველზე, რომლის თანახმადაც არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამონეტარული აქტივი ფიზიკური ფორმის გარეშე. არამატერიალურ აქტივად აღიარდება აქტივი თუ აქტივი იდენთიფიცირებადია, კონტროლდება მუნიციპალიტეტის მიერ და შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. იდენტიფიცირებადია აქტივი , თუ იგი:

ა. განცალკევებადია, ე. ი შესაძლებელია მისი გამოყოფა ერთეულიდან და გაყიდვა, გადაცემა, ლიცენზირება, გაქირავება ან გაცვლა, ცალკე ან დაკავშირებულ ხელშეკრულებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან ვალდებულებასთან ერთად, იმის მიუხედავად, აქვს თუ არა განზრახული ერთეულს ამის გაკეთება; ან

ბ. წარმოიქმნება დაკავშირებული სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებებით მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს უფლებები გადაცემადი ან გამოყოფადი ერთეულისგან ან სხვა უფლებებისგან და ვალდებულებებისგან.

სსბასს თანახმად, ერთეული აკონტროლებს აქტივს, თუ მას გააჩნია აქტივისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლება და შეუძლია ამ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე სხვების მიერ წვდომა შეზღუდოს. საწყისი აღიარე-ბის შემდეგ, არამატერიალური აქტივი უნდა აისახოს ნებისმიერი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივი კომპიუტერული პროგრამების, ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტის სახით აღიარებულია ადრე მოქმედი მეთოდოლოგიით, რომლის საფუძველსაც წარმოადგენდა საბიუჯეტო კლასიფიკაცია და სფს -2014; შეფასებულია თვითღირებულებით და განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მქონე აქტივად. მოქმედ კანონმდებლობის შესაბამისად ერიცხება ამორტიზაცია წრფივი მეთოდით ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით და ამორტიზაციის თანხა გროვდება ამორტიზაციის დამაგროვებელ ანგარიშზე, ამავდროულად საანგარიშო პერიოდის ამორტიზაციის თანხა აღიარდება ხარჯად. მომსახურების ვადა განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ამორტიზაციის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-

ანგარიშგების მიზნებითვის მიჩნეულია საწყის ღირებულებად. ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა, საანგარიშო პერიოდში არსებით გაუმჯობესებაზე დანარხარჯები არ გაწეულა, რა დროსაც იზრდება აქტივის თვითღირებულება. არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება:

ა. მისი გასვლისას (არაგაცვლითი ოპერაციით გასვლის ჩათვლით); ან

ბ. როდესაც არავითარი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი არ არის მოსალოდნელი აქტივის გამოყენებისა და შემდგომი გასვლის შედეგად.

იგეგმება შეფასება, აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარებული არამატერიალური აქტივები სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს და რამდენად სამართლიანად და სანდოდ არის აღიარებული და შეფასებული ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული არამატერიალური აქტივი. შეფასების შედეგები აისახება მომდევნო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში რეტროსპექტულად ან პერსეპექტიულად არსებითობის პრინციპის და შეცდომის გასწორებაზე სსბასს 3- სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები, მოთხოვნების გათვალისწინებით.

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები-შენიშვნა N 11-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივებიკატეგორია აერთიანებს ფასეულობებს (ძვირფას ქვებს და ლითონებს, ხელოვნების ნიმუშებს და ა.შ), მატერიალურ არაწარმოებულ აქტივებს, გარდა მიწისა (მინერალურ და ენერგო რესურსებს, არაკულტივირებულ ბიოლოგიურ აქტივებს, წყლის რესურსებს, რადიოსიხშირულ სპექტრს და სხვ.), მემკვიდრეობით აქტივებს (კულტურულ, ისტორიულ, ეკოლოგიურ აქტივებს), დაუმთავრებელ და გასაყიდად გამიზნულ/გადასაცემ აქტივებს და სხვ. არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღიარებულია საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივების არსებით გაუმჯობესებას, რომლის სააღრიცხვო პოლიტიკა შეესაბამება სსბასს 17- ძირითადი აქტივების, მოთხოვნებს. საოპერაციო იჯარით მიღებულ აქტივზე კაპიტალური დანახარჯები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით გაწეულია ძირითადი აქტივების ზრდის (შეძენის) მუხლიდან და ანგარიშთა გეგმის მიხედვით აღიარებულია დაუმთავრებელი აქტივების ჯგუფში. ცვეთის დარიცხვა წარმოებს მოქმედი კანონმდებლობით, სასარგებლო მომსახურების ვადად განსაზღვრულია საიჯარო შეთანხმებით (ხელშეკრულებით) დადგენილი იჯარის ვადა და გამოიყენება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდი. სსბასს 13 -იჯარა, თანახმად იჯარით აღებული ქონება აღრიცხულია საოპერაციო იჯარად, ვინაიდან არ არის დაკმაყოფილებული ფინანსური იჯარის კრიტერიუმები, რა დროსაც იჯარით მიღებული აქტივი აღიარდება საბალანსო მუხლად და ამავდროულად აღიარდება ვალდებულება ფინანსური იჯარით. საოპერაციო იჯარაზე შექმნილია საცნობარო ანგარიში სადაც ასახულია საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აღნიშნული აქტივი.

მუნიციპალიტეტის მიერ სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღირიცხება დაუმთავრებელი აქტივი, რომლის აღრიცხვის წესები და პირობები განსაზღვრულია სსბასს 17 - ძირითადი აქტივების, მოთხოვნების საფუძველზე. დაუმთავრებელ აქტივებს მოქმედი კანონმდებლობით და სსბასს შესაბამისად, ცვეთა არ ერიცხება. დასრულების შემდეგ კონვერსიით აღიარდება ძირითად აქტივად. საანგარიშო პერიოდში დაუმთავრებელ აქტივზე დანახარჯები არ გაწეულა და საბალანსო ღირებულება უცვლელია. ანგარიშგების თირიღისთვის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა . დაუმთავრებელ აქტივებზე შესყიდვის დანახარჯები გაიწევა ძირითადი აქტივების შეძენის მუხლიდან და ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში აისახება, როგორც

არაფინანსური აქტივების ზრდა. მუნიციპალიტეტის მიერ დაუმთავრებელი აქტივების ღირებულების შეფასება ხდება გაწეული დანახარჯებით ღირებულებით, რომელიც ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა წინასწარი გადახდებით (ავანსად) თუ ეს გათვალისწინებულია შესყიდვის ხელშეკრულების პირობებით. დაუმთავრებელი აქტივების აღიარება საფუძველია მუნიციპალიტეტის მიერ ვალდებულების აღიარების იმ შემთხვევაში, როცა შესყიდვის ხელშეკრულება ითვალისწინებს ეტაპობრივ გადახდებს შესრულებული სამუშაოების მოცულობის მიხედვით და აქტივის მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების დასაფარად, გადახდები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან წარმოებს სტანდარტულად. საანგარიშო პერიოდში დაუმთავრებელი აქტივებიდან ძირითადი აქტივების კატეგორიაში გადატანილია 3320.1 ათ. ლარის ღირებულების აქტივები,

სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების კატეგორია მოიცავს გასაყიდად გამიზნულ არაფინანსურ აქტივებს. გასაყიდად გამიზნული აქტივების სააღრიცხვო პოლიტიკა გამჟღავნებულია მე-6 შენიშვნაში.

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები -შენიშვნა N12--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტის მიხედვით. სასესხო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითღირებულების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს აღნიშნული სასესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით მომდევნო საბიუჯეტო წლის შემდგომ პერიოდებში. ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულებების კატეგორია აერთიანებს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება სსბასს 13-ის - „იჯარა“- შესაბამისად. ფინანსური იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება და აღირიცხება, როგორც ძირითადი აქტივები, არამატერიალური აქტივები და საინვესტიციო ქონება. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები აღიარდება საკუთარი მიზნებისთვის შეძენილი აქტივების მსგავსად. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის/ამორტიზაციის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ. ინსტრუქციის თანახმად , ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის თანხა სისტემატურად ნაწილდება იმ პერიოდზე, რომლის განმავლობაშიც ნავარაუდევია აღნიშნული აქტივის გამოყენება, მოიჯარის მიერ საკუთარი ცვეთადი/ამორტიზირებადი აქტივების მიმართ გამოყენებული ცვეთის/ამორტიზაციის პოლიტიკის შესაბამისად. თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მოიჯარე მიიღებს საკუთრების უფლებას ფინანსური იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ, ფინანსური იჯარით აღებული აქტივის სავარაუდო გამოყენების ვადად განისაზღვრება აღნიშნული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია დაერიცხება იჯარის ვადასა და მის სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის

უმცირესი დროის მონაკვეთის განმავლობაში .ანგარიშგების თარიღისთვის საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აქტივები მუნიციპალიტეტს ფინანსურ იჯარად აღიარებული არ აქვს და შესაბამისად ფინანსური ვალდებულებები არ ერიცხება. შიდა სააღრიცხვო პოლტიკით არ არის განსაზღვრული მიღებული აქტივების ფინანსური იჯარით აღრიცხვის წესები და პირობები, რომლის შემუშავებას კანონმდებლობის მოთხოვნების გათვალისწინებით მუნიციპალიტეტი გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებებით გრძელვადიანი ვალდებულებები, რომელიც მოიცავს შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებების ფარგლენში მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს, მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები -შენიშვნა N13 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გაითვალისწინება სსბასს 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა, მოთხოვნები მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღირიცხება სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბასს გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანულირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახდელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებით და სხვა საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივებს.

სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს საქონლის და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, გრძელვადიან ფულად და არაფულად ვალდებულებებს არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით, ავანსად მიღებულ გრძელვადიან

შემოსავლებს და სხვა დანარჩენ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს და არაფულად ვალდებულებებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სსბასს - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. ა(ა)იპ იყენებს ინსტრუქციით დადგენილ გამონაკლისებს - შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში, სახაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღირიცხება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითღირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები“ , რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარს, გარდა იძულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გადამხდელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებულებელი მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმშეკრულებო პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სსბასს მიხედვით აღიარებულია და დაფარულია ანგარიშგების თარღისთვის ; ხოლო სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებელი მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარებულა. კონსტრუქციული მოვალეობის შესაფასებლად მუნიციპალიტეტს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით გათვალისწინებული აქვს სსბასს განსაზრვრული კრიტერიუმები, რომლის მიხედვითაც კონსტრუქციულია ის მოვალეობა, რომელიც გამომდინარეობს ერთეულის ქმედებებისაგან, როდესაც:

ა. წარსული პრაქტიკის დამკვიდრებული მაგალითით, გამოცემული ნორმების ან საფუძვლიანი განსაკუთრებული მიმდინარე განაცხადით, ერთეულმა მიუთითა სხვა მხარეებს რომ იგი თავის თავზე აიღებდა გარკვეულ პასუხისმგებლობას; და

ბ. ამის შედეგად, ერთეულმა შექმნა მართებული მოლოდინი სხვა მხარეების მხრიდან, რომ იგი შეასრულებს აღებულ პასუხისმგებლობას.

იურიდიული ვალდებულება კი ისეთი სახის ვალდებულებაა, რომელიც წარმოიშვება შემდეგ საფუძველზე:

ა. ხელშეკრულება (მისი აშკარა ან ნაგულისხმევი პირობებით);

ბ. კანონმდებლობა;

გ. კანონის სხვა მოქმედება.

ანარიცხების და პირობითი ვალდებულებების შეფასებას (წესები და პირობები გარემოებების დასადგენად, რომლებშიც უნდა მოხდეს ანარიცხების აღიარება, მათი შეფასება და მათ შესახებ ინფორმაციის საცნობარო ანგარიშებზე ასახვა) , მუნიციპალიტეტი ახდენს სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, საფუძველზე.

ანარიცხი არის ვადით ან თანხით განუსაზღვრელი ვალდებულება. ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ შესრულებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი სამივე პირობა:

• მუნიციპალიტეტს გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენის შედეგად;

• სავარაუდოა, რომ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა;

• შესაძლებელია მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

პირობითი ვალდებულება არის:

• შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც სამინისტროს სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

• ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსის გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება და აღიარება ხდება ანგარიშგების თარიღისთვის. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ზუსტდება საანგარიშო პერიოდში შეფასებული პირობითი ვალდებულებები, ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. ანარიცხების შეფასების დროს თუ დადგინდება, რომ მოსალოდნელი აღარ არის ვალდებულების დასაფარად საჭირო ეკონომიკური სარგებელის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა, მოხდება ანარიცხების უკუგატარება. პირობითი ვალდებულების ცვლილების შემთხვევაში, როცა შედეგად აღიარდება ვალდებულება, აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომელშიც მოხდა აღნიშნული ცვლილება.

ანგარიშგების თარიღისთვის ანარიცხად აღიარებული თანხის დანახარჯების საიმედოდ შეფასებისთვის, მუნიციპალიტეტი იყენებს წინა სამი საანგარიშო პერიოდში მსგავსი ოპერაციებიდან მიღებულ გამოცდილებას თუ დამოუკიდებელი ექსპერტების ანგარიშებით არ არის გამყარებული სანდოობა. შეფასებისას საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრების შემდეგ მომხდარი მოვლენებისაგან მიღებულ დამატებით მტკიცებულებაც გაითვალისწინება.

განუსაზღვრელობას, რომელიც თან ახლავს ანარიცხთან დაკავშირებული დანახარჯების თანხას, მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტის სპეციფიკისთვის ფულის დროითი ღირებულება არარსებითია, და არ ხდება ანარიცხების დისკონტირება.

ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

ანგარიშგების თარიღისთვის ვალდებულებებთან მიმართებით მუნიციპალიტეტის მიერ ანარიცხების აღიარების საჭიროება არ არის.

პირობითი ვალდებულება არის:

ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინადან:

- ნაკლებად სავარუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატერებელი რესურსების გადინება; ან
- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად.

სასამართლო და სხვა ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ დაკისრებულ ვალდებულებაზე, რომელზედაც მუნიციპალიტეტს გააჩნია სოლიდარული პასუხისმგებლობა, პირობით ვალდებულებას წარადგენს იმ ნაწილში, რომელიც სხვა მხარის მიერ დაიფარება. მოვალეობის საიმედოდ შეფასებისთვის დადგენილია „მოსალოდნელი შედეგების დიაპაზონი“, რომელიც გამოიყენება ანარიცხების აღიარებისათვის, შემდეგი სახით: ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობა - 50% -მდე; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობა 50 %-დან 80%-მდე; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობა -80% ზე მეტი. ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობის შემთხვევაში ინფორმაცია მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით ბარათში; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობის შემთხვევაში - ასახავს პირობით ვალდებულებას; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობის შემთხვევაში - აღიარებს ანარიცხებს (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც შეუძლებელია საიმედოდ შეფასება).
ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებები მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი სსბასს 19 განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა, შენიშვნა N14 _თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს სსბასს 23 – „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან“, საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

ა. გადასახადები

ბ. გრანტები

გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები

დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებითი), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღირიცხება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით. საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საავანსო შემოსულობებს.

გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეებია ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

ა. საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;

ბ. მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;

გ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

დ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

ე. კაპიტალური ტრანსფერი;

ვ. მიმდინარე ტრანსფერი;

ზ. გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან;

თ.სხვა არაკლასიფიცირებული გრანტები;

ი. სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი შინაარსით სამართლებრივად ქმედითუნარიანია. გრანტის მიღების შეთანხმება შინაარსით წარმოადგენს „შეზღუდვას“, საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული (ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის ტრანსფერების გადაცემის მარეგულირებელი) კანონმდებლობის თანახმად. თუ შემოსავალი მიიღება „შეზღუდვით“ (როცა აქტივის უკან დაბრუნების ვალდებულება არ არის), მუნიციპალიტეტი აღიარებს შემოსავალს. იმ შემთხვევაში, როცა აქტივს თან მოჰყვება კონკრეტული პირობა („შემოსავალი პირობით“), მუნიციპალიტეტი აღიარებს ვალდებულებას, ხოლო შემოსავალი აღიარდება პირობით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას. ანგარიშგების თარიღისთვის მუნიციპალიტეტს ერიცხება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ღონისძიებების დასაფინანსებლად მიღებული გრანტები 475.6 ათ. ლარი, რომელიც მიღებულია „პირობით’ და ჯერ არ არის გამოყენებული იმ პროექტების მიზნებითვის, რომლის დაფინანსებაც გათვალისწინებულია პირობით. თანხა შენიშვნა#13 ში ასახულია ვალდებულებებში წინასწარმიღებული შემოსავლების სახით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ადმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამონაკლისი, საკასო მეთოდით, ვინაიდან მათი ადმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენთთან წვდომა მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის ფუნქციონალი ამუშავდება.

ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის კრიტერიუმებს - სავარაუდოა აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონიმიკური სარგებელისა და მომსახურების პოტენციალის შემოდინება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით მუნიციპალიტეტს გააჩნია სამართლებრივად ქმედითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები. შემოსავალი მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტით (ჯარიმის ქვითრით/ოქმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული ტრანსფერები, როგორც არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული ფულადი ფორმით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ტრანსფერებით მიღებული შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღიარება ხდება შემოსავლების უპირობო მოთხოვნის შემთხვევაში, რაც დადასტურებულია შესაბამისი სამსახურის მიერ, ტრანსფერის მიღებაზე არსებული შეთანხმების შინაარსის მიხედვით. მუნიციპალიტეტი არ აღაირებს დაპირებულ ობიექტებს აქტივების ან შემოსავლის სახით. თუ შემდგომში ხდება დაპირებული ობიექტის გადაცემა, იგი აღიარდება როგორც საჩუქარი ან შემოწირულობა. სსბასს 19-ის მოთხოვნათა თანახმად დაპირებები პირობით აქტივებად მჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. შეთანხმების შინაარსის შესაბამისად, ტრანსფერით მიღებული შემოსავალი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც დადასტურდება მიღების სამეურნეო ოპერაცია.

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელშეკრულებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლოები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამღავნებულია მე-3, მე-6 და მე-8 შენიშვნაში, რაც წარმოადგენს სასაქონლო ფორმით არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკას. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მომსახურებების შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი შემოსავლებს არ აღიარებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რის შესახებაც ინფორმაციას განმარტებით შენიშვნებში ამჟღავნებს სსბასს მოთხოვნების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში უსასყიდლოდ მომსახურებები მუნიციპალიტეტს არ მიუღია.

შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან შენიშვნა N15 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს სსბასს 9 – "შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან", განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. ა(ა)იპ- აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

ა) მომსახურების გაწევა;

ბ) საქონლის გაყიდვა;

გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამიჯვნა მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება:

ა) მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ა.ა შემოსავლის ოდენობის განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ;

ა.ბ. მოსალოდნელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლა ერთეულში;

ა.გ. შესაძლებელია მომსახურების გაწევის ხელშეკრულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბ) საქონლის გაყიდვით მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ბ.ა. ერთეული მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს;

ბ.ბ. შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ განსაზღვრა;

ბ.გ. მოსალოდნელია, რომ მოცემული ოპერაციიდან ერთეული მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს.

გ) სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის შეფასებისთვის პირობები დაკმაყოფილებულია თუ:

გ.ა. ხელშეკრულების პირობების მიხედვით საიმედოდ არის შეფასებული მისაღები პროცენტების და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით მისაღები დივიდენდების მოცულობა;

გ.ბ. მოსალოდნელია შემოსავლებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორციელდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავალებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო

კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სსბასს თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები არ ფორმდება). თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით.

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;

ბ. გასაცვლელი ანაზღაურების პირობები;

გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია:

ა. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები;

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოეშობა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშედარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშგებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით ან გაითვალისწინება მომავალი თვის ანგარიშწორების დროს, ხელშეკრულების პირობების თანახმად.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს **სსბასს 12 - სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები**, მატერიალური მარაგების განმარტებას (მუხლი 9. (გ) პუნქტი. - ინახება გაყიდვის ან განაწილებისათვის ოპერირების ჩვეულებრივ რეჟიმში) და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა, განიხილება მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - „**შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება“** მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან დებულების და მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის სახაზინო კოდებზე.

იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია **სსბასს 13 -იჯარა.,** წესები, პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბასს 17 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიიღება არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი დარიცხვის მეთოდით აღიარდება .

იჯარით მიღებული შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილებამდე, ბიუჯეტის შემოსავლებში ჩარიცხული იჯარის გადასახდელები, თანხის ჩარიცხვის დამადასტურებელი სახაზინო ამონაწერების საფუძველზე, აღირიცხება ფინანსურ აქტივად და ამავდროულად ვალდებულებად, წინასწარ მიღებული შემოსავლის სახით. როცა მუნიციპალიტეტი შეასრულებს მიღებულ რესურსებთან მიმართებით ვალდებულებად აღიარებულ მიმდინარე მოვალეობას და დადასტურდება მეიჯარის მიმართ უპირობო მოთხოვნის წარმოშობა, ამცირებს აღიარებული ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს ამ შემცირების ტოლი თანხის შემოსავალს.

საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრცხვის წესები და პირობები სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების ალბათობა ნულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით

დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულები,** განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შეცდომით აღიარებული შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან

სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები - შენიშვნა N18- თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ სხვა შემოსავლებად აღირიცხება შემდეგი შემოსავლები:

ა. უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება;

ბ. ფლობის შედეგად მიღებული სხვა მოგება;

შემოსავლები - უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება, მუნიციპალიტეტის მიერ აღირიცხება სსბასს 4 – „უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები“, მიხედვით. ორგანიზაცია უცხოურ ვალუტაში ყიდულობს საქონელს ან მომსახურებას, რომლის ფასიც გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში და სესხულობს სახსრებს, შედეგად ფინანსური ვალდებულებები გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში. თავდაპირველი აღიარებისას უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაცია, რომლის შედეგად მიიღება შემოსავალი, ჩაიწერება ეროვნულ ვალუტაში, ლარსა და უცხოურ ვალუტას შორის ოპერაციის განხორციელების თარიღისათვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის გამოყენებით; ხოლო თითოეული საანგარიშგებო თარიღისათვის, როგორც ფულადი მუხლები, გადაანგარიშდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული სავალუტო კურსის გამოყენებით. უცხოურ ვალუტაში ასახული ფულადი აქტივები და ვალდებულებებია, რომელთა არსებითი მახასიათებელი არის უფლება, მიიღო ან ვალდებულება, რომ შეასრულო ვალუტის ერთეულის ფიქსირებული ან განსაზღვრული ოდენობა. უცხოურ ვალუტაში გამოსახული არაფულადი მუხლებია, რომელთა მნიშვნელოვან მახასიათებელს წარმოადგენს უფლების არქონა, მიიღო ან ვალდებულება, რომ შეასრულო ვალუტის ერთეულის ფიქსირებული ან განსაზღვრული ოდენობა. საანგარიშგებო თარიღისათვის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. გადაანგარიშებას ექვემდებარება უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ფულადი მუხლები, ხოლო უცხოურ ვალუტაში გამოსახული არაფულადი მუხლები, არ გადაანგარიშდება.

შემოსავალი ფლობის შედეგად მიღებული სხვა მოგებით, მოიცავს აქტივების/ვალდებულებების ფლობის და გადაფასებების და კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგების სახით მიღებულ შემოსავლებს. შემოსავლების ეკონომიკური შინაარსის შეფასების და სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშების სტრუქტურის ჩამოყალიბებისას გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები აქტივების გადაფასების შედეგების აღრიცხვის წესების თაობაზე და GFS 2014 - სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს მოთხოვნები, ოპერაციის გარეშე სხვა მოვლენებით წარმოშობილი შემოსავლების აღრიცხვის თაობაზე. სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან მიღებული შემოსავლების სტრუქტურა (ცალკეულ შემთხვევებში-შიდა ფაქტორებით გამოწვეული აქტივების გაუფასურებების აღიარების და გაუფასურების აკუმულირების ანგარიშებზე ასახვის დროს) შეესაბამება **სსბასს 21 - ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება** და **სსბასს 26 - ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება,** განსაზღვრული ცალკეული აქტივის გაუფასურების ზარალის კომპენსირების ეკონომიკურ შინაარსს და გათვალისწინებულია GFS

2014 -სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს მოთხოვნები, ოპერაციის გარეშე სხვა მოვლენებით წარმოშობილი შემოსავლების აღრიცხვის თაობაზე, ვინაიდან მუნიციპალიტეტი სსბასს პირველად გამოყენების დროს, სრულად ვერ აკმაყოფილებს გაუფასურების მარეგულირებელი სტანდარტების მოთხოვნებს. სამუშაო ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურით განსაზღვრული შესაბამისი აქტივების გაუფასურების ზარალის კომპენსირება მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება შემოსავლად, აქტივის გაზრდილი საბალანსო ღირებულების ტოლი მოცულობით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც მიღებული იქნებოდა, წინა წლებში გაუფასურების აღიარება რომ არ მომხდარიყო.

დარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები_შენიშვნა N17 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღირიცხება. ხარჯები მოიცავს ”ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით“ განსაზღვრული ხარჯებს მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოიცავს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საეჭვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;
- სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს GFS 2014 მოთხოვნებით, გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით ხარჯების აღრიცხვაზე.

მუნიციპალიტეტი ხარჯს აღიარებს სსბასს განსაზღვრული პირობების შესაბამისად:

ა. მომსახურების მიღებისას:

- ა.ა. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემცირება;
- ა.ბ. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია მომსახურების პოტენციალის შემცირება, აქტივების გასვლის/მოხმარების შედეგად;

ბ. აქტივების გამოყენებით/გასვლით მომსახურების პოტენციალის შემცირებისას;

გ. როცა მცირდება წმინდა აქტივები/კაპიტალი აქტივების/ვალდებულებების ფლობით მიღებული ზარალის შედეგად.

გ.ა. უცხოურ ვალუტაში შეფასებული აქტივების/ვალდებულებების კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალით;

გ.ბ. უცხოურ ვალუტაში ნაშთის კურსთა შორის სხვაობის შედეგად მიღებული ზარალით;

გ.გ. აქტივების/ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული ზარალით.

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა - საანგარიშო პერიოდში ადგილი არ ქონდა შემოსავლების და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშგებისთვის, სსბასს 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიცირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშგების მიზნებისთვის,

პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის ხარჯი, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის, ასევე თვითმმართველობის ბიუჯეტის ხარჯების დასაფინანსებლად, შემცირებას.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორციელდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯებია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღარურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლით ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბასს 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის ოპერაციად.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი და არა გაცვლითი ოპერაციით ხარჯების ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ - ჩვევებს.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით დადასტურებით. შენიშვნაში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციით მუხლით განსაზღვრული **შრომის ანაზღაურება** - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების

გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

საქონელი და მომსახურება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

ა.მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს დარიცხვის მეთოდიდან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამონაკლისებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელშეკრულებო პირობებიდან. სსბასს 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხემება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას. თუ „შეთანხმება პირობით“ არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოეშობა ეკონომიკური სარგებლის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი ვალდებულების შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (გადახდა) ახორციელებს ავანსად (წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტივს) დებიტორული დავალიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმღების მიერ მუნიციპალიტეტისთვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოდგენის შემთხვევაში. თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება. ხარჯი მიეკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშგებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოდგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით, რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებელი ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეცნობება წერილობით (თუ შეთანხმება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით განისაზღვრება. დამოწმების ვადის გაგრძელებაზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადაცილების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძვლად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსბასს 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით“, ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (გადახდები) განხორციელდება სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა,

სამეურნეო ოპერაცია აღირიცხება სსბასს 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო იჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. **გაუფასურების ხარჯების** კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსბასს მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ეკვივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ გადაწყვეტილების საფუძველზე, სანაცვლოდ შესაბამისი საფასურის გარეშე გაცემული საგარანტიო წერილები სოციალური დახმარების მიღებაზე, აღირიცხება საცნობარო ანგარიშზე, როგორც გარანტიები სოციალურ დახმარებებზე და არ განისაზღვრება როგორც პირობითი ვალდებულება სსბასს 19 თანახმად. მუნიციპალიტეტი სოციალურ დახმარებებზე ანარიცხებს არ ქმნის.

კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, სახაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდებულებელი მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას. სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ანარიცხების და პირობითი ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსბასს 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის ხარჯებს. გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით.

არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის..

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში მუნიციპალიტეტის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ აისახება ასევე შიდა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

შენიშვნა #18 ასახული სხვადასხვა ხარჯების კატეგორია აერთიანებს კურსთა სხვაობის შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილ ზარალს, ფლობის შედეგად გაწეული სხვა ზარალს, საეჭვო/უიმედო დებიტორული დავალიანებების ხარჯებს, მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯებს და სხვადასხვა ხარჯებს.

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან - ასახულია ბიუჯეტის საკასო შესრულების მაჩვენებლები გადასახდების მიღებაზე სახეების მიხედვით.

ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიცო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება) შენიშვნა 21-თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ბიუჯეტის და ფაქტიური თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალეობის გაზრდის მიზნით მზადდება და

მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია ა მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შეჩერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სსბასს პირობების შესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.

შენიშვნა 22 – სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები

ანგარიშგების შენიშვნაში აისახება სახელმწიფოს სახელით ფლობილი აქტივები, აღებული ვალდებულებები, მიღებული შემოსავლები და გაწეული ხარჯები, რომელთა შეფასებისთვის გამოყენებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლები (ხარჯის და აქტივების კატეგორიების ეკონომიკური შინაარსი) და ხვედრითი წილი საბიუჯეტო შემოსავლებს/ხარჯებს და არასაბიუჯეტო (საკუთარი) შემოსავლებს/ხარჯებს შორის, ასევე ოფისის მიზნებისთვის არსებული აქტივების ღირებულებითი მოცულობის მაჩვენებელი აქტივების მთლიან ღირებულებასთან მიმართებაში.

მუნიციპალიტეტის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში გამოუყენებელ სსბასს თაობაზე ინფორმაცია

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (IPSAS) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და პირობებს. შიდა პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული საინვესტიციო ქონების და შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვის წესები და პირობები. საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება **სსბასს 16-ის - „საინვესტიციო ქონება“** - შესაბამისად. საინვესტიციო ქონებად მოიაზრება ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამიზნულია შემოსავლების მისაღებად იჯარით გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზრდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

ა. მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს; და

ბ. შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ
შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი შეძენილია გაცვლითი ოპერაციის გზით ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შეძენა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით. საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად, აქტივის ნარჩენი (სალიკვიდაციო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს **სსბასს 32 - „შეღავათიანი მომსახურების შეთახმებები: უფლების გადამცემი“**. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით. ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც. როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც შეღავათიანი მომსახურების აქტივის. შეღავათიანი მომსახურების აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად. სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ.

სსბასს 16 მოთხოვნებს აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებებით გაცემული ძირითადი აქტივები, და ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის მოთხოვნები, მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის თაობაზე, შეესაბამება თუ არა სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს, ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის შეფასებული და გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე იგეგმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრება სსბასს 32 გამოყენების აუცილებლობა, მუნიციპალიტეტრის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით.